

DELO JAVNE SLUŽBE KMETIJSKEGA SVETOVANJA V LETU 2020

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKA
SVETOVALNA
SLUŽBA
SLOVENIJE

KAZALO VSEBINE

PREDGOVORA	3
JAVNA SLUŽBA KMETIJSKEGA SVETOVANJA	4
ORGANIGRAM JAVNE SLUŽBE KMETIJSKEGA SVETOVANJA	5
LETO 2020 V ŠTEVILKAH	7
NALOGE JAVNE SLUŽBE KMETIJSKEGA SVETOVANJA	9
DELO SEKTORJA ZA KMETIJSKO SVETOVANJE	31
- Oddelek za kmetijsko politiko in razvoj podeželja	32
- Oddelek za kakovost kmetijskega svetovanja in razvoj	33
- Oddelek za strokovne naloge in prenos znanja v kmetijstvo	34
• Delo javne službe kmetijskega svetovanja po kmetijsko-gozdarskih zavodih Slovenije	35
- KGZS Zavod Celje	36
- KGZS Zavod Kranj	38
- KGZS Zavod Ljubljana	40
- KGZS Zavod Maribor	42
- KGZS Zavod Murska Sobota	44
- KGZS Zavod Nova Gorica	46
- KGZS Zavod Novo mesto	48
- KGZS Zavod Ptuj	50

Delo Javne službe kmetijskega svetovanja v letu 2020

Izdajatelj: Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Leto izdaje: 2021

Naklada: 500 izvodov

Delo Javne službe kmetijskega svetovanja v letu 2020 so izdelali

Urednika: mag. Olga Oblak, Jože Očko

Avtorji: Jože Očko, Igor Hrovatič, mag. Olga Oblak, Anton Jagodic, Tončka Jesenko, Darja Pipan, mag. Jožica Vodopivec Rozman, Mateja Gorše Janežič, Marinka Korošec, Vojko Bizjak, Alberta Zorko, Gabrijela Salobir, dr. Dušica Majer, dr. Jernej Demšar, Jana Žiberna, mag. Martin Nose, Andrejka Krt, Barbara Trunkelj, mag. Aleš Tolar, Vesna Čuček, Tomaž Cör, Tomaž Močnik, Simona Hauptman, Metka Barbarič, Jože Vončina, mag. Zdenka Kramar, Peter Pribožič

Spremna beseda: Roman Žveglič, Anton Jagodic

Fotografije: Arhiv KGZS in arhivi Kmetijsko-gozdarskih zavodov, naslovnica: Nataša Zadnik

Oblikovanje in grafična priprava: Andrej Lombar

Tisk: Tiskarna Januš d.o.o.

Izvedbo programa sofinancira:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO

POMEN KMETIJSKEGA SVETOVANJA ZA KMETE

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije med svojimi aktivnostmi vključuje tudi svetovanje kmetom. To izvaja prek Javne službe kmetijskega svetovanja s strokovnjaki z različnih področij. Sistemsko je služba organizirana tako, da doseže vse kmetije, ki želijo koristiti njene storitve. Večina storitev te službe je za kmete brezplačnih. Na zbornici se trudimo, da je storitev kmetom strokovna, hitra in učinkovita, hkrati pa da imajo svetovalke in svetovalci na voljo ustrezne materialne in kadrovske pogoje.

Leto 2020 je bilo drugačno zaradi epidemije COVID-19 z veliko omejevanja stikov in s komunikacijo na daljavo. V zborničnem sistemu smo zaposlenim omogočili nemoteno delo, ki pa ga je bilo treba prilagajati omejitvam. Tako smo poskrbeli za varne pisarne, z enotnimi pravili ravnanja pa smo poskrbeli, da nismo bili vir okužb za zaposlene in kmete, ki so koristili naše usluge. Posebni doprinos k reševanju težav kmetov so imeli svetovalci pa tudi drugi zaposleni v sistemu KGZS, ki so reševali in tekoče obveščali glede zapletov na terenu. O njih smo sproti obveščali MKGP, da so lahko pravočasno sprejeli ustrezne ukrepe.

Skrbimo, da sredstva iz ukrepov kmetijske politike dosežejo kmetije, katerim so namenjena, pri tem pa opažamo, da se administrativno breme tako za kmete kot za svetovalce še kar povečuje, kljub možnostim in

Roman Žveglič,
predsednik Kmetijsko
gozdarske zbornice Slovenije

prednostim, ki jih prinaša digitalizacija. Vsako delo je strokovno, tudi delo za ukrepe kmetijske politike, vendar vodstvo KGZS želi, da se zgodi premik z administrativnega urejanja na vsebino tehnoloških svetovanj, ker kmetje to rabimo. Opozoril bi tudi na to, da je lahko škoda zaradi tega, če ne koristimo svetovanja JSKS in zaradi tega izgubimo finančna sredstva, veliko večja od pridobljenih sredstev. Zato priporočam vsem kmetom, da te storitve zahtevajo ter izkoristijo v svoj prid.

LETO NEPRIČAKOVANIH OMEJITEV

V letu 2020 smo v Javni službi kmetijskega svetovanja naredili velik napredek v načinih dela in komunikaciji z kmeti. Razvoj je bil spodbujen zaradi ukrepov pri preprečevanju širjenja virusa COVID-19. Svoje poslanstvo smo skoraj celo leto izvajali v omejenih medsebojnih stikih. Prekiniti smo morali celo vnos vlog za ukrepe kmetijske politike, ki smo ga nato izvajali v varni obliki ali na daljavo. Tudi pomoč pri investicijskih vlaganjih je bila uspešno izvedena. Za delovanje na daljavo prek različnih komunikacijskih kanalov smo usposobili vse sodelavce. Ob tem smo veliko truda namenili tudi temu, da se tudi kmetje uspešno povezujejo z nami in z vsemi ostalimi deležniki. Kmetje so se zato lahko posluževali vseh storitev Javne službe kmetijskega svetovanja. Večino predavanj, seminarjev in celo posvet naše službe smo izvajali prek svetovnega spleta.

Med naše vrste prihaja vedno več novih mladih sodelavcev. Javna služba kmetijskega svetovanja je v tekoči kadrovski prenovi. Verjamemo, da so na naših fakultetah dobili dovolj znanja, da se bodo lahko uveljavili med kmeti kot dobri strokovnjaki, sistemsko jih bomo neprekinjeno dodatno usposabljali, tako iz tehnoloških kot metodoloških znanj. Svetovalcem, ki na koncu svoje službene kariere zapuščajo drugačno in bolj razvito kmetijstvo se za njihov delo v slovenskem kmetijstvu

Anton Jagodic,
vodja Sektorja za kmetijsko
svetovanje

zahvaljujem. Njihov prispevek je pomemben, dali so ga v zahtevnih pogojih delovanja te službe.

Mreža javne službe kmetijskega svetovanja v Sloveniji je na voljo za vse uporabnike storitev in se vsebinsko ter kadrovsko stalno prilagaja novim izzivom in zahtevam v okviru kadrovske in finančne zmoglosti. V poročilu izpostavljam ključne izvedene aktivnosti, ki s svojo pestrostjo in obsegom prikazujejo delovanje službe v letu 2020.

JAVNA SLUŽBA KMETIJSKEGA SVETOVANJA (JSKS)

- nudenje storitev kmetijskega svetovanja vsem kmetovalcem s pomočjo individualnega svetovanja in skupinskega svetovanja z izvedbo delavnic, usposabljanj, tehnološki listi, SMS obvestili, izvedbo krožkov, tečajev ter z objavo strokovnih člankov in prispevkov in ogledom dobrih praks doma in v tujini;
- prizadevanje za tehnološki in ekonomski napredek kmetijstva ter podjetniško usmerjanje kmetij, ob hkratnem upoštevanju okoljevarstvenih ukrepov;
- vzpostavljanje in razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah;
- pomoč pri formalnem in neformalnem povezovanju kmetijskih pridelovalcev, predvsem pa pri poslovnem povezovanju;
- izvajanje ukrepov kmetijske politike ter sodelovanje pri kreiranju ukrepov skupne kmetijske politike v bodoče;
- svetovanje pri izvedbi Programa razvoja podeželja, informiranje preko sistema info točk za investicijske razpise v kmetijstvu in gozdarstvu in nekatere druge vsebine;
- sodelovanje pri strateškem načrtovanju in pomoč pri izdelavi razvojnih in preusmeritvenih načrtov za kmetijska gospodarstva;
- svetovanje iz vsebin navzkrižne skladnosti.

NAŠE POSLANSTVO

Organigram JSKS

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Predsednik: Roman Žvegljč

ZBORNičNI URAD

Direktor: Janez Pirc

Sektor za kmetijsko svetovanje

Vodja sektorja:
Anton Jagodic

Namestnica vodje sektorja:
mag. Olga Oblak

Vodja oddelka:
dr. Jernej Demšar

Vodja oddelka:
dr. Dušica Majer

Direktor:
Stanko Jamnik

KGZS – Zavod CE

Vodja oddelka:
Vesna Čuček

V.d. direktorja:
Mitja Kadoič

KGZS – Zavod KR

Vodja oddelka:
Tomaž Cör

Direktor:
Jože Benec

KGZS – Zavod LJ

Vodja oddelka:
Tomaž Močnik

Direktorica:
Irena Leonida Kropf

KGZS - Zavod MB

Vodja oddelka:
Simona Hauptman

Direktor:
dr. Stanislav Kapun

KGZS – Zavod MS

Vodja oddelka:
Metka Barbarič

Direktor:
Branimir Radikon

KGZS – Zavod NG

Vodja oddelka:
Jože Vončina

Direktor:
Damijan Vrtin

KGZS – Zavod NM

Vodja oddelka:
mag. Zdenka Kramar

Direktor:
Andrej Rebernišek

KGZS – Zavod PT

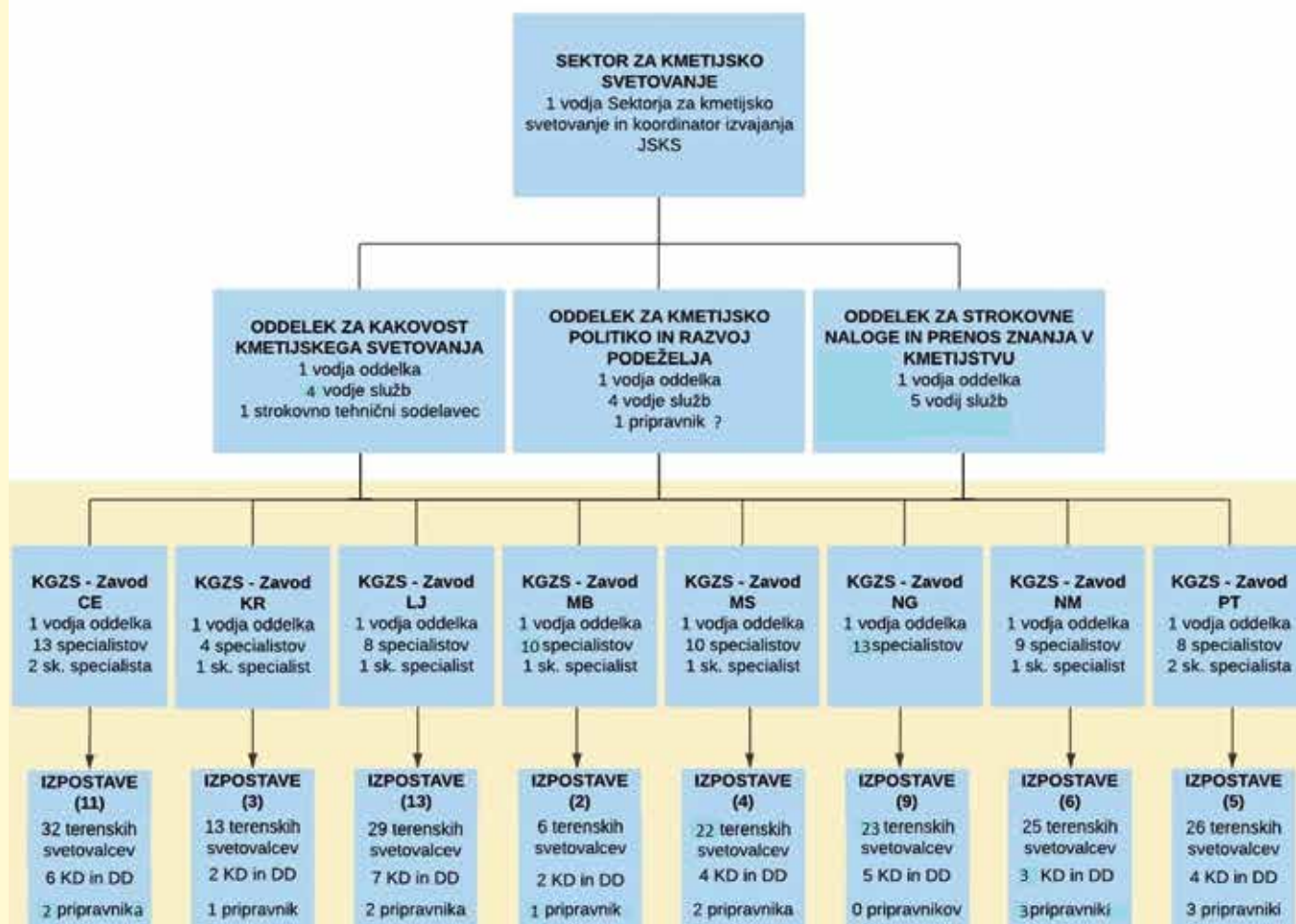
Vodja oddelka:
Peter Pribožič

ORGANIGRAM JSKS V KGZS

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

JAVNA SLUŽBA KMETIJSKEGA SVETOVANJA

*STANJE NA DAN 15.2.2021

LETO 2020 V ŠTEVILKAH

SVETOVANJA: več kot **284.321** svetovanj **201.824** kmetijam:

Razpredelnica 1: Pomembnejši kazalniki prioritarnih vsebin v letu 2020

Področje/zavod	CE	KR	LJ	MB	MS	NG	NM	PT	SKUPAJ
Vzpodbijanje pridelave vrtnin									
Število usposabljanj	20	0	22	27	2	6	18	15**	110
Število osebnih svetovanj	1302	426	376	1702	1368	3264	718	885**	10041
Št. pripravljenih strokovnih gradiv	22	4	61	71	20	34	25	11**	248
Živinoreja									
Število usposabljanj	57	20	34	7*	13	15	33	62	241
Število osebnih svetovanj	7262	2218	2847	130*	3217	1650	3107	9177	29608
Št. pripravljenih strokovnih gradiv	59	59	53	9*	50	9	26	30	295
Št. KMG z vpeljavo rač. obrokov	180	17	328	0*	286	56	224	418	1509
Aktivnosti na področju zemljiških operacij - namakanje									
Število usposabljanj	1	1	3	0	0	0	4	8	17
Število osebnih svetovanj	575	173	16	170	94	38	325	736	2127
Št. pripravljenih strokovnih gradiv	3	1	3	5	0	4	7	178	201
Spodbujanje dopolnilnih dejavnosti									
Število usposabljanj	63	6	33	47	13	4	21	49	236
Število osebnih svetovanj	4956	2113	1161	867	4136	701	2136	1264	17334
Št. pripravljenih strokovnih gradiv	105	10	50	12	42	7	43	148	417

Razpredelnica 2: Nekateri kazalniki drugih pomembnih nalog v letu 2020

Področje/zavod	CE	KR	LJ	MB	MS	NG	NM	PT	SKUPAJ
Ekološko kmetovanje									
Število usposabljanj	9	0	13	16	9	0	8	2**	57
Število osebnih svetovanj	2035	297	651	518	1132	2080	819	748**	8280
Št. pripravljenih strokovnih gradiv	15	4	17	36	60	15	16	4**	167
Ekonomika kmetijstva, davčno svetovanje									
Število usposabljanj	3	5	6	5	0	5	1	2	27
Število osebnih svetovanj	986	571	1075	188	870	280	2359	1283	7612
Št. pripravljenih strokovnih gradiv	2	26	56	2	2	46	25	24	183
FADN knjigovodstvo									
Število osebnih svetovanj	1222	350	452	192	2291	547	384	1278	6716
Navzkrižna skladnost									
Število pregledanih kmetij na NS	311	110	237	88	506	156	272	329	2009
Zelena komponenta									
Število osebnih svetovanj	237	180	264	67	2352	78	1417	1608	6203
Informiranje vlagateljev pri izvajanju ukrepov kmetijske politike									
Število usposabljanj	20	26	9	4	51	21	25	14	170
Število osebnih svetovanj	7685	2728	4132	1050	8582	5595	5962	5301	41035

* podatki za področje živinoreje na Zavodu MB so prikazani pri Zavodu PT;

** nekateri podatki iz rastlinske pridelave na Zavodu PT so prikazani pri Zavodu MB.

PREDAVANJA

Število predavanj, tečajev, seminarjev, delavnic, krožkov: **2.885**

PISNI PRISPEVKI

Kmetijski svetovalci so pripravili in objavili več kot **4.596** različnih pisnih prispevkov, tehnoloških navodil, brošur, zloženek in knjig.

KRMNI OBROKI

Število izdelanih krmnih obrokov: **1.609**.

POMOČ PRI IZDELAVI RAZVOJNIH NAČRTOV KMETIJ

Število kmetov, ki smo jim pomagali pri izdelavi razvojnih načrtov kmetij, strateških načrtov: **1.613**

NAVZKRIŽNA SKLADNOSTI

JSKS je opravila svetovanja na **1.925** kmetijah.

Priprava strokovnih podlag za zakonodajne in druge dokumente: **776** priprav strokovnih mnenj

Izobraževanje in usposabljanje kmetijskih svetovalcev: **1.864** usposabljanj

Organizacija strokovno pospeševalnih in promocijskih dogodkov oz. prireditev (tradicionalni letni posvet JSKS,..): **88** prireditev

Svetovanje v zvezi s pridobitvijo usposobljenosti

na področju kmetijstva in s kmetijstvom povezanih področij (NPK): Skupno je certifikat za NPK v I.2020 pridobilo 111 kandidatov.

Izdelava načrtov kolobarjenja, gnojilnih načrtov, bilanc gnojil, jemanje vzorcev na terenu in izvajanje talnih in rastlinskih testov: **11.758** št. načrtov/kolobarjev/testov

Priprava analiz in mnenj za uporabnike na podlagi predpisov: **669** mnenj

ZBIRNE VLOGE

Zahtevki za neposredna plačila in sredstva programa razvoja podeželja

Zavod	Zbirne vloge
CE	10.484
KR	3.709
LJ	10.044
MB	2.316
MS	6.314
NG	7.265
NM	8.723
PT	7.392
Skupaj	56.247

V letu 2020 se je 99 % vlagateljev obrnilo po pomoč h kmetijskim svetovalcem, ki so izpolnili in oddali 56.247 zbirnih vlog.

Usposabljanje svetovalcev za elektronsko izpolnjevanje vlog

NALOGE JAVNE SLUŽBE KMETIJSKEGA SVETOVANJA

Kmetijski svetovalci delujejo v oddelkih za kmetijsko svetovanje pri kmetijsko-gozdarskih zavodih, ki jih vodijo vodje oddelkov. Kmetijski svetovalci specialisti strokovno delujejo po panogah ali strokovnih področjih na celotnem območju oddelka (v regiji), izjemoma pa tudi na večjih območjih. Terenski svetovalci za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti na kmetijah delujejo na izpostavah za kmetijsko svetovanje, praviloma na območju upravne enote, in sicer kot sestavni deli oddelkov za kmetijsko svetovanje. Na vsaki izpostavi je glede na merila (število kmetij, velikost enote, razvitost itd.) določeno število terenskih svetovalcev. Delo izpostave koordinira vodja izpostave.

PRAVNE PODLAGE ZA DELOVANJE JSKS

Javna služba kmetijskega svetovanja je svojo pravno podlago za delovanje dobila s podelitvijo Odločbe o imenovanju izvajalcev javne službe kmetijskega svetovanja za obdobje od 01. 01. 2018 do 31. 12. 2024 Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije s kmetijsko-gozdarskimi zavodi s sedeži v Celju, Kranju, Ljubljani, Mariboru, Murski Soboti, Novi Gorici, Novem mestu in Ptujju št. 014-39/2017/6 z dne 28.12.2017.

Naloge na področju kmetijskega svetovanja, ki so opredeljene v 123. členu Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 - ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15 in 27/17; v nadaljnjem besedilu Zakon o kmetijstvu), Uredbi o načinu in obveznostih izvajanja javne službe kmetijskega svetovanja (Uradni list RS št. 60/17), Pravilniku o pogojih glede prostorov, opremljenosti in kadrov, ki jih mora izpolnjevati izvajalec javne službe kmetijskega svetovanja (Ur. list RS št. 63/17 in Pravilniku o določitvi cen storitev javne službe kmetijskega svetovanja, ki so za uporabnike plačljive (Ur. List RS št. 11/18) so zlasti:

- svetovanje v zvezi s tehnološkim, gospodarskim in okoljevarstvenim področjem opravljanja kmetijske dejavnosti,
- svetovanje in pomoč pri izdelavi razvojnih načrtov za kmetijska gospodarstva,
- svetovanje in pomoč pri uveljavljanju ukrepov kmetijske politike,
- svetovanje in pomoč pri organizaciji in delovanju rejskih organizacij, organizacij pridelovalcev in drugih oblik proizvodnega združevanja kmetijskih pridelovalcev,

- svetovanje na področju kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisov.

Poleg nalog iz prejšnjega odstavka JSKS vključuje tudi: vodenje, usmerjanje in koordinacijo dela JSKS ter usposabljanje svetovalcev.

STRATEŠKI CILJI DELA JSKS

V programu dela, ki je del Uredbe o načinu in obveznostih izvajanja javne službe kmetijskega svetovanja (Uradni list RS št. 60/17) so ob splošnih ciljih, ki izhajajo iz posameznih področij kmetijske pridelave in ob zagotavljanju skladnega razvoja podeželskih območij, naslednji strateški cilji izvajanja JSKS:

- dvig inovacijske in prilagoditvene sposobnosti slovenskega kmetijstva ter večja vloga znanja pri odločanju,
- izboljšanje usposobljenosti na kmetijah,
- krepitev svetovalnega dela za razvojne potrebe kmetijstva in izvajanje resolucije,
- krepitev raziskovalne in svetovalne strukture ter izboljšanje strokovno – raziskovalnega sodelovanja med institucijami v verigi prenosa znanja,
- učinkovitejši prenos znanja z globalne in nacionalne ravni v kmetijstvo.

PROGRAM DELA KMETIJSKE SVETOVALNE SLUŽBE JE BIL V LETU 2020 RAZDELJEN V NASLEDNJE NALOGE:

1. SVETOVANJE V ZVEZI S TEHNOLOŠKIM, GOSPODARSKIM IN OKOLJEVARSTVENIM PODROČJEM OPRAVLJANJA KMETIJSKE DEJAVNOSTI

1.1 Izvajanje tehnološkega svetovanja za dvig konkurenčne sposobnosti kmetij

1.1.1 SADJARSTVO

Izvedene aktivnosti:

Tehnološko svetovanje v sadjarstvu je naloga kmetijskih svetovalcev, specialistov za sadjarstvo, ki svoje delo opravljajo preko KGZS zavodov. Z namenom, da bi bil prenosa znanja do uporabnikov boljši in učinkovitejši, so svetovalci sodelovali tudi z drugimi strokovnimi institucijami. To sodelovanje je bilo koordinirano preko oddelka za strokovne naloge in

prenos znanja v kmetijstvu na sektorju za kmetijsko svetovanje pri KGZS. Specialisti za sadjarstvo so kot strokovna skupina sodelovali z javno službo v sadjarstvu. Ne glede na omejitve zaradi covid ukrepov je sodelovanje med koordinatorjem JSKS s področja sadjarstva (JSKS) in strokovnim koordinatorjem javne službe v sadjarstvu JSS potekalo nemoteno. Rezultat sodelovanja je šest strokovnih srečanj na terenu: ročna zimska rez v gostih nasadih jablan zadnje generacije, odvečno redčenje cvetov in plodičev jablan, predstavitev sredstev za zamik obiralnih oken posameznih sort in klonov jablan zaradi klimatskih sprememb in optimizacije obiranja, predstavitev ventilatorske naprave za odpihovanje listov jablan 10-14 dni pred obiranjem, prikaz rezi koščičarjev s poudarkom na rezi češenj ter prikaz poletne rezi koščičarjev. Aktivnosti za doseg ciljev so potekale na standardne načine z usmerjenim individualnim svetovanjem, predavanji, krožki, posveti, preko medijev. Zaradi omejitev, ki so bile posledica razglašene epidemije, je bilo potrebno prilagoditi tudi komunikacijo z uporabniki (zoom srečanja, priprava farminarjev...). Prednostno smo sadjarjem svetovali kako pravilno izvajati ukrepe za blažitev podnebnih sprememb (suša in moča) ter spremljali zdravstveno stanje nasadov in pojave novih škodljivcev in bolj razširjenih bolezni v sodelovanju s službo za varstvo rastlin. Večja aktivnost svetovanja na terenu je bila namenjena tudi vsem sadjarjem pri postavitvi novih nasadov jablan s protitočnimi mrežami in namakalnimi ter oroševalnimi sistemi ter spremljanju rasti in rodnosti novih še posebej na škr lup tolerantnih sort jabolok. Spomladi smo se vključevali, tako v pripravo potrebnih ukrepov za zaščito sadovnjakov pred pozebo, kot tudi v

pripravo potrebnih ukrepov po pozebi. Še pred pojavom epidemije je JSKS uspelo pripraviti za uporabnike strokovno ekskurzijo v Nemčijo-Bodensee in izvesti 26. Sadjarske dneve Posavja.

1.1.2 VINOGRADNIŠTVO IN VINARSTVO

Izvedene aktivnosti:

Tehnološko svetovanje za dvig konkurenčnosti v vinogradništvu in vinarstvu izvajajo kmetijski svetovalci, specialisti za vinogradništvu in vinarstvo, ki svoje delo opravljajo preko KGZS zavodov. Z namenom, da bi bil prenosa znanja do uporabnikov boljši in učinkovitejši, so specialisti za vinogradništvu in vinarstvo sodelovali tudi z drugimi strokovnimi institucijami. To sodelovanje je bilo koordinirano preko oddelka za strokovne naloge in prenos znanja v kmetijstvu na sektorju za kmetijsko svetovanje pri KGZS. Specialisti za vinogradništvu in vinarstvo so kot strokovna skupina sodelovali z javno službo v vinogradništvu. Obseg in vsebina dela je bila dogovorjena med strokovnim koordinatorjem JS v vinogradništvu in koordinatorjem JSKS s področja vinogradništva in vinarstva. Izvedena so bila štiri strokovna srečanja specialistov za vinogradništvu in vinarstvo, predstavniki fakultet, Kmetijskega inštituta, nosilci strokovnih nalog v vinogradništvu ter obeh selekcijsko trsničarskih središč Ivanjkovci in Vrhopolje. Ker se površine vinogradov že desetletje zmanjšujejo in so obnove vinogradov pod enostavno reprodukcijo, je bilo svetovanje v vinogradništvu in vinarstvu usmerjeno k strokovnemu svetovanju, pospeševanju sajenja, obnovam vinogradov, prilaganju tehnologij na spremenjene pridelovalne pogoje, uvajanju protitočne zaščite ter uvajanju novih odpornih sort v proizvodnjo. Zaradi izredni razmer

- epidemije je bilo veliko komuniciranja z uporabniki. Pripravljali smo predloge za covid ukrepe, uporabnike pa smo obveščali in jim glede sprejetih ukrepov za blažitev in odpravo posledic epidemije.

1.1.3 OLJKARSTVO

Izvedene aktivnosti:

Za področje oljkarstva zagotavlja specialistično svetovanje za celotno območje Slovenije KGZS – Zavod Nova Gorica. Z namenom, da bi bil prenosa znanja do uporabnikov boljši in učinkovitejši, so svetovalci za oljkarstvo sodelovali tudi z drugimi strokovnimi institucijami in z javno službo v oljkarstvu. To sodelovanje je bilo koordinirano preko oddelka za strokovne naloge in prenos znanja v kmetijstvu na sektorju za kmetijsko svetovanje pri KGZS. Izvedli smo bila individualna svetovanja in izobraževanja ter delavnice s prikazi rezi oljk, ter objavljeni strokovni nasveti v medijih. Prioriteta dela je bilo svetovanje ukrepov za blažitev podnebnih sprememb z ustrežno oskrbo oljčnikov in spremljanje zdravstvenega stanja oljčnikov (predvsem pojav oljčne muhe in pojav novih škodljivcev). Spremljali smo fenofaze rasti, spremljali dozorevanje oljk in v sodelovanju z poskusnim centrom za oljkarstvo svetovali čas obiranja. Spodbujali in svetovali smo vpis površin in pridelka v RKG.

1.1.4 HMELJARSTVO

Izvedene aktivnosti:

Za področje hmeljarstva zagotavlja specialistično svetovanje za celotno območje Slovenije KGZS – Zavod Celje. Svetovanje na področju hmeljarstva smo v prvi vrsti usmerili v ekonomsko in okoljsko ustrežno izvedbo agrotehničnih ukrepov, ki temelji na usmerjenem gnojenju z dušikom in integriranem varstvu rastlin. Pomemben del svetovanja je bil usmerjen v izboljšanje starostne strukture hmeljišč ter uvajanje novih tržno zanimivih sort in tehnoloških novosti. Zaradi vse večjih težav z viroidno zakrnelostjo hmelja smo intenzivirali delo v zvezi s spremljanjem stanja okužb in svetovanjem ukrepov za preprečevanje okužb z viroidi ter sanacijo okuženih nasadov. Poseben poudarek smo dali tudi namakanju hmeljišč v smislu obnove namakalnih sistemov, gradnje novih namakalnih sistemov in izvedbi usmerjenega namakanja. Aktivno smo pristopili k spodbujanju obnove žičnic in nasadov z ustreznim sadilnim materialom ter s sortami, ki so tržno zanimive in hkrati manj občutljive na boleznih in stresne podnebne razmere. Svetovali smo tudi na področju zaposlitve sezonskih delavcev pri spomladanskih delih in v času spravila pridelka. Pomagali smo pri dogovorih z ustreznimi ministrstvi, veleposlaništvoma na Madžarskem in v Romuniji, prevozniki ter hmeljarje redno seznanjali z zahtevami za zaposlitev

sezonskih delavcev (iz Slovenije, iz EU ali iz tretjih držav), svetovali hmeljarjem z napotki za izvajanje karantene ter pomagali organizirati in izvesti testiranje na COVID 19 za sezonske delavce iz Romunije, ki so prišli konec aprila.

Spodbujali smo tudi povezovanje hmeljarjev ter enoten nastop na trgu in pomagali pri ohranitvi certifikata zaščitene geografske označbe Štajerski hmelj na evropskem nivoju. Vključevali smo se v reševanje problematike umeščanja hmeljišč v prostor, pomanjkanja sadilnega materiala in certificiranja hmelja ter nudili strokovno podporo hmeljarjem v strokovnem odboru za hmeljarstvo. Pripravili smo tudi izhodiščni predlog strateškega načrta za hmeljarstvo z ukrepi v novem programskem obdobju.

Za doseg ciljev smo skrbeli za dober prenos znanja do hmeljarjev in intenzivno sodelovanje z JS v hmeljarstvu ter drugimi raziskovalnimi in strokovnimi institucijami.

1.1.5 VRTNARSTVO (ZELENJADNICE, ZELIŠČA IN OKRASNE RASTLINE)

Izvedene aktivnosti:

Svetovalno delo na področju vrtnarstva je zajemalo področje pridelave zelenjadnic, zelišč in okrasnih rastlin. Spodbujanje pridelave zelenjadnic je bila ena od prioritarnih vsebin dela JSKS, katere cilj je dvigniti obseg in količino, pa tudi kakovost pridelanih vrtnin, pridelovalcem pa nuditi znanje za dvig tehnološke usposobljenosti in večjo konkurenčnost. Pridelovalcem zelenjadnic, zelišč in okrasnih rastlin smo nudili osebne nasvete jih informirali in usposabljali na različnih tehnoloških področjih, od priprave tal, izbora ustreznih vrst in sort rastlin, vzgoje sadik, setve, sajenja, do oskrbe posevkov, gnojenja, varstva rastlin, s poudarkom na integriranem varstvu, uvedbi biotičnega varstva in svetovanju drugih metod z nizkim tveganjem in spravila. Veliko pozornost smo namenjali svetovanju dobrih praks za dvig rodovitnosti tal, varovanje okolja ter zagotavljanja varne in kakovostne hrane. Posredovali smo tudi znanje o kakovosti končnega proizvoda in trženju vrtnin. Svetovali smo pri investicijah v izgradnjo učinkovitih namakalnih sistemov, rastlinjakov in plastenjakov za pridelavo toplotno zahtevnejših zelenjadnic, pri investicijah v nakup specialne vrtnarske mehanizacije in objektov za shranjevanje pridelane zelenjave. Pridelovalce smo spodbujali k povezovanju in združevanju ter k vključevanju v ponudbo javnim zavodom. Prav tako smo jih spodbujali k vključevanju v sheme kakovosti. Poudarek je bil dan tudi ekološki pridelavi zelenjave in zelišč. Sodelovali smo pri izvajanju poskusov v zelenjadnicah z JS v vrtnarstvu in pri zainteresiranih pridelovalcih (npr. mladi prevzemniki). Za čim bolj učinkovit prenos znanja smo sodelovali z javno službo v

vrtnarstvu in ostalim javnimi službami na področju rastlinske pridelave, raziskovalnimi in drugim inštitucijami. Nudili smo podporo delu zelenjavne verige. Aktivnosti so bile namenjen tudi pripravi nabora potrebnih registracij FFS v zelenjadarstvu in iskanju rešitev za registracije. Kar nekaj aktivnosti je bilo usmerjenih v reševanje težav pridelovalcev zelenjave in okrasnih rastlin zaradi epidemije covid-19 in pobude za odpravo oziroma spremembo različnih odlokov. Pripravili smo pobudo za uvrstitev sektorja zelenjave med sektorje v krizi. Pri svetovalnem delu smo uporabljali različne metode dela, ki smo jih prilagodili možnostim in omejitvam zaradi razglašene epidemije korona virusa. Zato smo usmerjeno individualno svetovali, izvajali predavanja, delavnice, krožke ter predstavitve (tudi preko spletnih aplikacij), pripravili tehnološke liste in napisali veliko nasvetov o pridelavi zelenjave za povečano samooskrbo za lokalne medije (časopisi, revije, radio).

1.1.6 SEMENARSTVO IN OHRANJANJE RASTLINSKIH GENSKIH VIROV

Izvedene aktivnosti:

Na področju semenarstva in ohranjanja rastlinskih genskih virov smo osveščali pridelovalce o pomenu setve potrjenega semena, ki je predpogoj vsake uspešne pridelave, tako konvencionalne, kot tudi ekološke in integrirane. Prav tako je potekalo spodbujanje pridelovalcev k pridelavi semena za lastno porabo in za večje sisteme semenarstva, s poudarkom na lokalnih sortah. V ta namen so bili organizirani tudi ogledi dobrih praks pri kmetih in na selekcijsko poskusnem centru na Ptujju ter prikaz žetve ohranjevalne semenske mešanice na trajnem travniku v TNP. Pridelovalce smo ozaveščali o pomenu ohranjanja rastlinskih genskih virov, ki so vir raznolikosti in raznovrstnosti za izboljševanje gojenih rastlin s pomočjo selekcije in žlahtnjenja in jih spodbujali k uporabi avtohtonega semenskega materiala. Sodelovali smo pri izvedbi monitoringa rastlinskih genskih virov ter ozaveščali pridelovalce in javnost o pomenu rastlinskih genskih virov. Sodelovanje je potekalo tudi s Semenarno Ljubljana, predvsem s ciljem pridelave lastnega semena oz. pridelave semena v Sloveniji ter iskanju semena lokalnih, domačih sort.

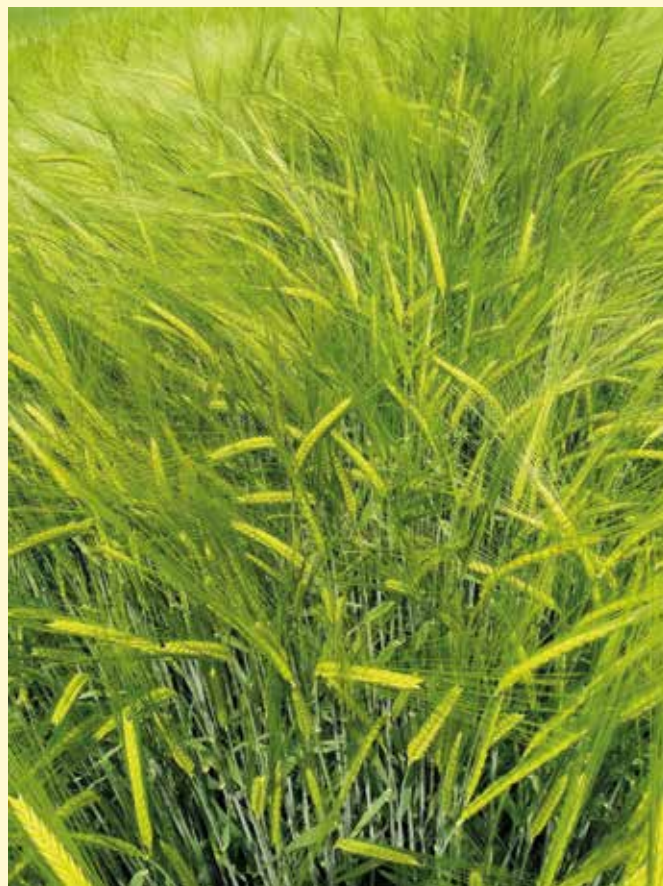
Za čim bolj učinkovit prenos znanja smo sodelovali z Javno službo rastlinske genske banke, drugimi javnimi službami v rastlinski pridelavi, nevladnimi organizacijami ter različnimi raziskovalnimi in drugimi inštitucijami. Javni službi rastlinske genske banke smo pomagali pri izvedbi projektne naloge Pregled, inventarizacija in monitoring rastlinskih genskih virov, ki so pomembni za prehrano in kmetijstvo in se ohranjajo na kmetijskih gospodarstvih, s tem da smo sodelovali pri zbiranju informacij o

pridelavi starih sort na kmetijah, tako da smo kmete informirali, jih spodbujali in jim pomagali pri izpolnitvi za ta namen pripravljene ankete. Izvedli smo usposabljanja, pripravljali objave v medijih in nudili osebne nasvete.

1.1.7 POLJEDELSTVO

Izvedene aktivnosti:

Svetovalno delo na področju poljedelstva je zajemalo svetovanje, usposabljanje in informiranje kmetov o ustreznih tehnoloških ukrepih za doseganje visokih kakovostnih pridelkov. Kmetom smo nudili nasvete glede priprave tal, setve, oskrbe posevkov in spravila. Poudarjali smo pomen ukrepov za ohranjanje rodovitnosti tal in varovanje naravnih virov. Svetovali smo jim glede ustreznega kolobarja z upoštevanjem proizvodne usmeritve kmetije, jih spodbujali k vključevanju metuljnic, mešanic z njimi in manj razširjenih tržno zanimivih poljščin ter dosevkov v kolobar ter pri izboru ustreznih vrst in sort, ki so bolj prilagojene na razmere posameznih območij, pa tudi na klimatske spremembe ter s tem povečujejo prehransko varnost ter samooskrbo kmetij z lastno pridelano krmo. Pridelovalcem poljščin smo nudili nasvete o strokovno utemeljenem gnojenju na podlagi analiz tal in rastlin ter varstvu rastlin pred škodljivimi organizmi s poudarkom na integriranem varstvu rastlin. Del časa je bil namenjen ekološkemu poljedelstvu, vpeljavi novih odpornejših sort in uvedbi namakanja. Svetovali smo pri izboljšanju tehnologij sušenja, shranjevanja in skladiščenja

pridelanih poljščin (investicije v izgradnjo skladišč, sušilnic zrnja). Izvajali oziroma sodelovali smo pri izvedbi različnih poskusov s poljščinami. Kmete smo spodbujali k različnim načinom povezovanja in skupnega nastopa na trgu. Pri strokovnem delu smo upoštevali nova dognanja raziskav v Sloveniji in tujini. Pri prenosu znanj in izkušenj do uporabnikov smo se posluževali rezultatov dela in sodelovali z javno službo v poljedelstvu in drugimi javnimi službami na področju rastlinske pridelave ter znanstveno raziskovalnimi institucijami. Zbrali smo pobude za potrebne registracije FFS v poljedelstvu in iskali rešitve za njihovo registracijo. Pripravili smo opis stanja in trende v poljedelstvu, seznam ključnih izzivov in predlog intervencij za strateški načrt SKP v prihodnjem programskem obdobju.

Pri svetovalnem delu smo uporabljali različne metode dela, ki smo jih prilagodili možnostim oziroma omejitvam zaradi ukrepov za preprečevanje širjenja korona virusa. Usmerjeno smo individualno svetovali in nekatera predavanja izvedli preko spletnih aplikacij. Določene prikaze in predstavitve smo izvajali tudi v živo in pri tem upoštevali vse predpisane omejitve. Pripravljali smo različna tehnološka navodila, pripravili več strokovnih prispevkov in nasvetov za lokalne medije (časopisi, revije, radio). V okviru te naloge so se izvajale strokovne aktivnosti organizacije Lombergarjevih dnevov, poljedelskega strokovnega posveta z mednarodno udeležbo, vendar pa je na koncu organizacija in izvedba poljedelskega posveta, zaradi omejitev zaradi Covida 19 preložena na december 2021.

1.1.8 PRIDELOVANJE KRME

Izvedene aktivnosti:

Kmete smo informirali, jim svetovali in jih usposabljali o ustreznih rešitvah in uvedbi tehnoloških izboljšav za optimalno izvedbo vseh agrotehničnih ukrepov v pridelavi krme, ki se prideluje na trajnem travinju s ciljem doseganja visokih kakovostnih pridelkov in večje konkurenčnosti pridelave. Na trajnem travinju smo kmete spodbujali k usklajenosti intenzivnosti rabe in gnojenja z namenom doseganja ustrezne botanične sestave travne ruše, ki je pogoj za doseganje optimalne kakovosti krme. V svetovalnem delu je bil dan poudarek svetovanju gnojenja na podlagi analiz tal in potreb rastlin glede na intenzivnost rabe. Kmetom smo svetovali uravnoteženo rabo travne ruše, ustrezne termine rabe in pravilno izvedbo košnje. Svetovali smo tudi ukrepe za preprečevanje zapleveljenosti. Ob degradacijah travne ruše smo kmete spodbujali k dosejavanju in vsejavanju ali po potrebi celostni obnovi travne ruše. Kmete smo osveščali o širjenju invazivnih (tujerodnih) rastlin in jim svetovali ukrepe za preprečevanje njihovega širjenja. Prav tako smo jim svetovali

potrebne ukrepe za preprečevanje zraščanja. Kmetom smo svetovali glede ustreznega spravila mrve, oziroma izvedbe siliranja. Pri pridelavi krme na njivah smo kmetom nudili ustrezne nasvete pri izboru vrst in sort rastlin glede na potrebe njihove kmetije in glede na naravne danosti. Pri tem smo poudarjali pomen pravilne izvedbe vseh tehnoloških ukrepov pri pridelavi, spravilu in skladiščenju oziroma konzerviranju krme, za katere je pomembno tudi, da so izvedeni v optimalnih rokih. Svetovali smo glede možnosti uvedbe paše ter ustrezne tehnologije paše, za ohranitev in oživitve paše na planinah pa ustrezno gospodarjenje z njimi, ter možnosti uvedbe paše in ustrezne tehnologije paše na območjih varovanja naravovarstveno pomembnih habitatov, habitatov metuljev in ptic. Pripravili smo tehnološka priporočila za izboljšanje kakovosti pridelane krme in nudili strokovno podporo različnim strokovnim delovnim telesom in oblikam povezovanja kmetov. Pripravili smo tudi pregled stanja in trendov na področju travništva, seznam ključnih izzivov v panogi ter predlog intervencij za strateški načrt SKP v prihodnjem programskem obdobju. Pri svetovalnem delu smo uporabljali različne metode dela: usmerjeno individualno svetovanje, predavanja, srečanja krožkov, strokovni prispevki. Vse metode so bile prilagojene razmeram zaradi epidemije covid-19.

1.1.9 ŽIVINOREJA (GOVEDOREJA, PRAŠIČEREJA, REJA DROBNICE, PERUTNINARSTVO, KONJEREJA IN RIBOGOJSTVO)

Izvedene aktivnosti:

Ker je optimiranje prehrane pri reji govedi, drobnice in prašičev prioriteta naloga so bile aktivnosti usmerjene v optimiziranje krmnih obrokov za vse kategorije živali s prilagoditvijo rej za čim boljše počutje živali. Posebno pozornost smo namenili prehrani živali s ciljem zmanjševanja toplogrednih izpustov. Svetovanje je obsegalo tudi posamezne tehnologije za govedo, drobnico in prašiče tako na področju dobrega počutja živali, zdravstvenega varstva - predvsem preprečevanju vdora bolezni kot sta afriška prašičja kuga in modri jezik, kot na področju gradenj in adaptacij kmetijskih objektov.

Tudi v letu 2020 so potekale aktivnosti povezane s pridobivanjem računalniškega programa ZIFO 2 (Bavarski inštitut za rejo živali LfL). Prevodi in vsa usklajevanja v zvezi s programom Zifo2 so v končni fazi in bo program v uporabi v začetku leta 2021. Orodje je namenjeno za optimiranje krmnih obrokov vseh rejnih živali. Vseskozi smo aktivno sodelovali tudi pri sooblikovanju in kreiranju ukrepov kmetijske politike po letu 2020.

1.1.10 GOVEDOREJA

Izvedene aktivnosti:

Rejcem smo svetovali glede tehnologije reje tako z vidika prehrane, dobrobiti in zdravstvenega varstva na področju govedoreje z namenom izboljšanja konkurenčnosti in donosnosti v živinoreji. Aktivnosti so bile namenjene tudi izvedbi strokovnih usposabljanj na področju govedoreje. Za doseganje ciljev smo kmete informirali, usposabljali in spodbujali v okviru predavanj, prikazov, osebnih svetovanj, ogledov dobrih praks, panožnih krožkov ter s članki in tehnološkimi listi. Kmetje so strokovnih nasvetov deležni tudi preko nam dostopnih medijev tako radijskih kot spletnih stranih nekaj le teh je objavljeno tudi v glasilu KGZS Zelena dežela, Kmečki glas ...Nadalje smo aktivno sodelovali tudi pri aktivnostih povezanih z pridobitvijo računalniškega orodja ZIFO 2 narejenega v okviru bavarskega inštituta za rejo živali Lf. Orodje bo možno uporabljati v slovenski različici in bo služilo za pripravo optimiranih krmnih obrokov za posamezne rejne živali. Aktivno sodelovanje tudi pri implementaciji pravnih in zakonodajnih predpisov v prakso iz različnih področjih kot so: gradnja kmetijskih objektov, ravnanjem z živalskimi stranskimi proizvodi, kmetijsko okoljskih in podnebnih vsebin, zaščiti živali pri usmrtni in transportu, tehnologiji reje, zdravstvenega varstva ter dobrega počutja živali. Glede na potrebe terena so bile aktivnosti vezane tudi na sodelovanje z rejskimi društvi, strokovnimi odbori in komisijami. Za doseg zastavljenih ciljev smo skrbeli tudi za ustrezen prenos znanja in se udeleževali že tradicionalnih strokovnih posvetov kot so npr. Zdravčevi Erjavčevi dnevi.

1.1.11 DROBNICA

Izvedene aktivnosti:

V okviru navedenega področja smo izvajali svetovanja, prenos izkušenj v prakso, sodelovali s strokovniki, raziskovalniki, izobraževalniki in znanstvenimi institucijami tako doma kot v tujini. Svetovali smo optimiranje prehrane in pripravili izračune krmnih obrokov. Svetovali smo tudi o vsebinah s področja dobrobiti živali, zdravstvenega varstva živali s poudarkom na aktualnih boleznih. Informirali in svetovali smo na temo promocije mesa in mleka drobnice, predvsem v smislu prepoznavnosti in prednostih mleka in mesa drobnice iz različnih vidikov. Sodelovanje in nudenje pomoči je bilo namenjeno vsem zainteresiranim skupinam tako posameznim kmetom kot skupinam iz različnih vsebin tako tehnologije reje, dobrobiti in zdravstvenega varstva. Za namen svetovanja so bile uporabljene različne metode dela, pripravljali smo gradiva in objavljali članke v različnih medijih. Nadalje so bile aktivnosti povezane tudi z informiranjem potrošnika o pomenu mesa in mleka drobnice ter vseskozi zasledovan

tudi prenos znanja v prakso.

Na področju reje drobnice smo sodelovali pri nasvetih glede krmnih obrokov ter odgovarjali na vprašanja in svetovali v zvezi z ravnanjem z živalskimi stranskimi proizvodi, gradnjami hlevov, zdravstvenim varstvom živali, tehnologijami reje in paše ter vseskozi bili vpeti tudi v aktivnosti povezane z iskanjem rešitev na področju zavarovanih živalskih vrst v sobivanju z rejnimi živalmi. Pripravili smo dva strokovna članka s področja dobre prakse drobnice v povezavi z načrtom biovarnosti na kmetiji ter na temo korona virusa v povezavi z rejo živali. Sklicali smo tri sestanke strokovnih skupin za drobnico ter pripravili operativni načrt za delo in podali svetovalcem usmeritve glede dela. Prav tako smo izvedli usposabljanje za kmetijske svetovalce s področja zdravstvenega varstva drobnice na temo: Ugotavljanje klostridijev v mleku ter pri tem dali velik poudarek področju doma pridelane kakovostne voluminozne krme. Nadalje smo sodelovali tudi pri pripravi specifikacije za IK meso drobnice. Aktivno smo sodelovali tudi z rejskima društvoma Zvezo društev rejcev drobnice Slovenije in Združenjem rejcev divjadi v oborah ter jim pomagali pri reševanju problematike kot so: pridobitev potrdil o usposobljenosti za odstrel divjadi v obori, vsebine s področja dobrobiti živali, proizvodno vezanih plačil, kreiranju ukrepov v okviru SKP po letu 2020.

1.1.12 PRAŠIČEREJA

Izvedene aktivnosti:

Zelo urgentno smo delovali o vsebinah afriške prašičje kuge (APK), saj zaradi groženj prehaja v prvenstveno obravnavo tako smo izdelali strokovna gradiva, razdelili letake UVHVVR, preko medijev obveščali javnost po vsebinah Interventnega zakona, biovarnosti, APK. Tudi usposabljanje je bilo zato po vsebinah APK in tehnološki list. V sklopu strokovne skupine smo pripravili predloge izhodišč SKP, aktivno sodelovali pri zakonodaji s področja biovarnosti tudi z vidika cos-benefit stanja, APK. Pripravili smo predlog demonstracijskih projektov za prašičerejo, Analizo stanja glede hlevov v l. 2006 in 2020 za vse speciese in oceno stanja potreb za adaptacije za vso Slovenijo (Next gen), kolegi, ki so prevajali ZIFO program so pripravili in service predstavitev za vse, pripravili smo strokovna izhodišča za usposabljanje za DŽ in koordinacija in delo strokovne skupine za prašičerejo, ki je potekala vsa spletno. Aktivno smo sodelovali v različnih organih KGZS in pripravljali strokovna gradiva za obravnave po aktualnih vsebinah v prašičereji. Zelo aktivni smo bili pri obveščanju tako rejcev kot svetovalcev, pripravili smo članke po vsebinah: Analiza dejavnikov tveganja – pomemben korak za zmanjšanje izbruhov grizenja repov v rejah prašičev pitancev, prevoz ži-

vih prašičev in prodaje v druge občine ter priprava »navodil« glede prevoza živih prašičev, Pravilen postopek zakola prašičev in ocena kakovosti mesa za posamezne izdelke in sprotne informacije glede APK. Neposredno svetovanje je bilo po vsebinah: higijenski protokol za nabavo pitancev za lastne potrebe, APK – kaj v praksi pomeni bolezen in prenosi, ukrepi DŽ in problem preraščanja zaradi neodkupa, ali je potreben nov DŽ_program za pridružen mid. Sistematično smo pristopili do rejcev prašičev z delom na optimiziranju obrokov, tako pri plemenskih živalih kakor gospodarskem pitanju, saj je optimizacija ne le v dobro živali, ampak ima izreden pomen pri ekonomiki reje. S pomočjo prispevkov v medijih in tudi osebno smo rejce seznanjali in ozaveščali o dobrem počutju živali, novih standardih in trendih dobrobiti v EU. Aktivno smo jih ozaveščali, prenašali znanja na področju bio-varnosti in preprečevanja prenosa kužnih bolezni, predvsem APK. Ker se trendi dobrega počutja živali izboljšujejo tudi skozi zakonodajo, smo rejce ozaveščali in pospeševali celosten pristop k višjemu nivoju dobrega počutja, ki se seveda izraža tako skozi sistem reje kakor samo oskrbo in zootehnična opravila. Rejce smo seznanjali in osveščali glede biovarnosti in jih tudi obveščali o širitvi Afriške prašičje kuge in preventivnih ukrepov za ohranitev reje prašičev. Povezovali načrtno delo spremljanja podatkov obdelave rezultatov reje in uporabe plemenskih merjascev osemenjevalnega centra s ciljem dviga obsega osemenjevanja. V letu 2020 so rejci povečali porabo semena plemenskih merjascev iz osemenjevalnega za 5 %, kar kaže na genetski napredek v rejah plemenskih svinj. Posebna pozornost v letu 2020 je bila namenjena seznanjanju rejcev o preventivnih ukrepih v povezavi z afriško prašičjo kugo.

1.1.13 PERUTNINARSTVO

Izvedene aktivnosti:

Na področju perutninarstva izredno primanjkuje skupni specialist, zato je bilo delo usmerjeno le v najbolj nujne aktivnosti, usmerjeno v obveščanje po vsebinah: Predstavitev stanja na področju aviarnе influence in zakonodajni okvir, pregled ukrepov iz veljavnega sklepa glede aviarnе influence, sprotno obveščanje glede ptičje gripe na spletu KGZS ter priprava gradiva za prispevek Ljudje in zemlja. Sistematično smo obveščali tako svetovalce kakor rejce glede odvedbe prispevka za perutninsko meso v shemi IK. Pripravili smo izhodišča in okvirni predlog ukrepov glede DŽ v perutninarstvu, pripravili smo podlage za oceno izpada dohodka zaradi covid. Svetovanje je bilo po vsebinah: označevanje, registracija reje nesnic, in različne poti prodaje, tehnologija reje prepelic, pogoji, neposredna prodaja jajc in registracija, zakonodaja, ki opredeljuje meso pašnih

živali, problem investicij in raziskav, članke o pojavu virusne influence H5N8, ki se je pojavila v Sloveniji. Na območju zavoda Ptuj je 60 % slovenske perutninarske proizvodnje in je potrebno skrbeti za biovarnost. Rejcem smo tudi svetovali pri umeščanju novih objektov za rejo perutnine v prostor, individualno svetovanje za rejo perutnine, predvsem za t.i. kmečke reje z manjšim številom živali. Informirali smo o boleznih in biovarstvenih ukrepih pri reji perutnine na prostem, izvedli tudi usposabljanje rejcev glede biovarnosti in preprečevanja prenosa kužnih bolezni, manjšim rejcem perutnine s področja dobre rejske prakse ter ozaveščali o pomenu povezovanja. Poudarek smo dali tudi svetovanju o pravilnem skladiščenju jajc, saj je od tega odvisna kakovost in varnost živila ter ustreznem postopku registracije prodaje jajc na domu in javnim ustanovam (prostori, oprema, obrazci,...).

1.1.14 RIBOGOJSTVO

Izvedene aktivnosti:

Zaradi neurejenega statusa ribogojcev, ki je lahko d. d., s. p. ali d. o. o., smo veliko napora posvetili ravno temu, tako preko delovnega sestanka v kabinetu in priprave podlag, s katerimi bi se ribogojstvo umestilo v kmetijstvu po vzoru drugih DČ in možnosti, ki jih ponuja EU zakonodaja. Sodelovali smo tudi v SO za ribogojstvo in posredovali pobude za olajšave zaradi neprometa s slovenskimi proizvodi zaradi Covid 19. Osebno svetovanje je bilo le po vsebinah: status rejca in Zakon o kmetijstvu, kakšne so možnosti ukrepov za rejce akvakulture. Delo skupnega specialista je pokrilo celotno Slovenijo glede pridobitve vodnih dovoljenj, ohranjanja kakovosti vode, gradnje objektov za ribogojstvo, zdravstvenega varstva rib, zaščite pred pticami, tehnologije reje različnih ribjih vrst ter tudi glede možnosti predelave vodnih organizmov. Organiziral je tudi ocenjevanje izdelkov iz vodnih organizmov ter svetoval pri prijavi upravičencev na razpise ESR. Poleg tega je izvedel tudi usposabljanje o osnovah ribogojstva, gradnji ribogojških objektov in ukrepih ESPR ter organiziral ekskurzijo ribogojcev v Avstrijo. Nadaljevanje aktivnosti, ki izboljšajo proizvode iz ribogojstva in zmanjšajo občutljivost tega na spremembe okolja (problemi nizkih vod v poletju – uvedbe novih tehnologij) so bile ključne vsebine intenzivnega dela svetovanja in ozaveščanja.

1.1.15 KONJEREJA

Izvedene aktivnosti:

Pripravili smo izhodišča na področju konjereje za novo SKP s katero bi konjereja kot gospodarsko-kmetijska panoga dobila boljše mesto v okviru dela tako svetovanja kot SKP. Za aktualizacijo konjereje tudi kot možnost terciarne dejavnosti na kmetiji

smo sodelovali pri reviziji znanj in spretnosti konjerejec/konjenik.

V Podravju je nekaj interesa za rejo športnih konjev in del svetovalnega dela je bilo s tem področje. Specialist je rejcem tudi svetoval na področju zdravstvenega varstva konjev. Delo je bilo usmerjeno v ključni del tehnologije reje – v pašo, zagotavljali pa smo tudi strokovno pomoč pri aktualnih vsebinah, ki so se pojavile na terenu.

1.1.16 EKOLOŠKO KMETOVANJE

Izvedene aktivnosti:

JSKS je izvajala osebna svetovanja za preusmeritve oz. pripravo kmetij v prehod na ekološko kmetovanje in svetovanja ekološkim kmetijam. Preko načinov svetovanja, delavnic, predavanj, krožkov in strokovnih prispevkov so bile predstavljene tehnologije za pridelavo, pomoč pri rešitvi problemov na različnih področjih in pri odpravi pomanjkljivosti ugotovljenih s strani kontrolne organizacije, področje dodane vrednosti, predelave, direktnega trženja, poslovnega povezovanja, uporabe blagovnih znamk itd. Izvedene so bile tudi tradicionalne prireditve, vendar zaradi COVID 19 ne v polnem obsegu, določene pa so bile izvedene preko on line sistema. Pomemben element pri razvoju in širitvi ekološkega kmetovanja je prenos dobrih praks doma in iz tujine. Z objavo člankov in javnih nastopov v medijih (občinska glasila, časopis, radijske oddaje) smo izvajali promocijo ekološkega kmetovanja tudi do potrošnikov, s poudarkom na lokalni ekološki pridelavi.

Svetovanje kmetijam smo izvajali panožno, pri čemer specialist za ekološko pridelavo pokriva osno-

ve, zakonodajo in administracijo v okviru ekološkega kmetovanja, specialist posamezne panoge pa se pridruži pri poglobljenem strokovnem/tehnološkem svetovanju (specialist za sadjarstvo, specialist za vinogradništvo, poljedelstvo, zelenjadarstvo in varstvo rastlin itd.). Svetovanje in izobraževanje sta bila usmerjena k izpopolnjevanju ekološke pridelave različnih kulturnih rastlin, mleka in mesa, predelave ekoloških pridelkov, priprave pridelkov in živil za trg ter povečanju lokalno pridelanih pridelkov in živil. Izobraževanja so bila usmerjena tudi k dvigu kakovosti ekološko pridelanih živil in spodbujanju sodelovanja kmetij na preverjanjih kakovosti in nacionalnih ter mednarodnih ocenjevanjih. Prav tako smo ekološke kmetije sproti obveščali o vseh administrativnih zadevah, seznanjali jih z rešitvami sprejemanja COVID paketov zakonov, ki so se nanašali na kmetovanje, socialo, trženje ipd., glede aktualnih in prihajajočih razpisov in drugih aktualnih informacij. Na vseh KGZ so se vzpostavili svetovalci, ki so specializirani za ekološko kmetovanje. Trenutno je v sistemu javne službe kmetijskega svetovanja vzpostavljeno preko 20 svetovalcev, ki so specializirani za ekološko kmetovajne.

1.1.17 VAROVANJE VODNIH VIROV

Izvedene aktivnosti:

V letu 2020 smo nadaljevali delo na področju uvažanja, spremljanja in preverjanja tehnoloških rešitev za preprečevanje onesnaževanja voda iz kmetijstva. Največje težave pri kmetovanju imajo kmetije, ki kmetujejo ob vodotokih in na vodovarstvenih območjih, zlasti na VVO I, zato je bilo svetovanje tehnologij pridelave na teh območjih prioriteta vsebina.

Svetovali smo tehnologije, ki so skladne z zahtevami vodovarstvenega režima in kmete seznanjali z alternativnimi načini izvajanja agronomske prakse ter jih spodbujali za preusmerjanje v ekološko pridelavo. Poudarjali smo nujnost stalne pokritosti tal z zeleno odejo ter uvedbe tehnologij obdelave tal, ki bodo omogočale izboljšanje teksture tal in zvišanje deleža humusa. Svetovanje je bilo usmerjeno v svetovanje s področja gnojenja na osnovi analiz in gnojilnih načrtov, v smeri izboljšanja krogotoka hranil, pri izbiri FFS in izvedbi integriranega varstva oziroma nekemičnih/mehanskih metod varstva pred škodljivimi organizmi ter svetovanje vodovarstvenemu režimu prilagojene tehnologije reje živali. Pridelovalce na VVO in NUV smo seznanjali z dovoljenimi in prepovedanimi FFS in svetovali pri gradnji ter sanaciji gnojnih jam, da bi se preprečilo odtekanje tekočin v podtalnico. Preko različnih gradiv, predavanj, objav v medijih, delavnic, prikazov in osebnih svetovanj smo kmete seznanjali o pomenu varovanja vodnih virov, z zakonskimi predpisi s področja varovanja voda ter z ustreznimi tehnologijami in jih poskušali čim bolj usmeriti v postopke, ki varujejo tako podzemne kot površinske vodne vire. Veliko časa smo namenili tudi svetovanju in informiranju glede možnosti za pridobitev denarnih nadomestil zaradi vodovarstvenih režimov na VVO I. Nudili smo nasvete in strokovno podporo komisiji za VVO in se aktivno vključili v reševanje težav zaradi neizplačevanja denarnih nadomestil ter v pripravo kalkulativenih izhodišč za izračun višine dejanskih odškodnin.

1.1.18 OHRANJANJE BIOTSKE PESTROSTI V KMETIJSKI KRAJINI

Izvedene aktivnosti:

Delo je obsegalo svetovanje prilagojenih tehnologij kmetovanja na območjih z okoljskimi omejitvami (npr. Natura 2000) ter vzpodbujanje k ohranjanju in rabi avtohtonih in tradicionalnih pasem in sort v kmetijski pridelavi. Kmete smo seznanjali o pomenu ohranjanja kmetovanja na teh območjih in z omejitvami ter jih spodbujali k vključevanju v ukrepe KOPOP in operacije, ki prispevajo k varovanju okolja in ohranjanju biotske pestrosti. Svetovali smo glede izvajanja operacij KOPOP, seznanjali kmete z obveznostmi iz tega naslova ter jim svetovali glede izbora kmetijske panoge, kmetijskih kultur in tehnologij pridelave oziroma reje živine v smislu ohranjanja okolja in biotske pestrosti. Kmete smo seznanjali s posebnostmi, ki veljajo pri upravljanju z zemljišči na tem območjih. Svetovali smo tudi glede ohranjanja mejic ob kmetijskih površinah, pridelave medovitih kmetijskih rastlin, informirali o zahtevah odstranjevanja zarasti in tujerodnih invazivnih rastlin. Na območju Nature 2000 smo kmetovalce seznanjali, da se lahko s površinami vključijo v ohranjanje habitatov

travišč in metuljev in jih spodbujali k vključitvi v ukrepe, še posebej na območjih, kjer dosegamo majhen vpis v naravovarstvene operacije. Aktivno smo iskali optimalne predloge rešitev prilagojene rabe in pripravljali načrte aktivnosti na kmetijah za ohranjanje in povečanje biotske pestrosti. Poleg osebnega svetovanja smo pripravili informativne objave v medijih za oblikovanje in večanje ozaveščenosti o območjih z okoljskimi posebnostmi in upravljanju, strokovna gradiva, predavanja ter predstavljali primere dobrih praks. Za doseg ciljev so se svetovalci usposabljali na področju naravovarstvenih vsebin, pri navedenih aktivnostih pa so se povezovali z ZRSVN, krajskimi parki in ostalimi kompetentnimi institucijami s področja varstva narave.

1.1.19 VARSTVO RASTLIN - SVETOVANJE

Izvedene aktivnosti:

Svetovanje na področju varstva rastlin pred škodljivimi organizmi je temeljilo na informiranju in osveščanju uporabnikov o pravilni izbiri in rabi FFS, vključno z ukrepi varstva rastlin v ekološki pridelavi in na območjih s posebnim režimom varstva okolja. Zajemalo je tudi aktivnosti v zvezi s prepoznavanjem škodljivih organizmov, svetovanjem terminov in tehnik aplikacije in uvedbo alternativnih postopkov oziroma postopkov integriranega varstva v podporo NAP. Delo na tem segmentu je temeljilo na uvajanju kmetijskih praks, ki vplivajo na zmanjšanje ostankov FFS v živilih in okolju, vključno z uvajanjem novejših naprav za nanašanje FFS in pomočjo pri preusmeritvi kmetijskih gospodarstev iz konvencionalnega v integrirano varstvo. Velik poudarek je bil dan tudi na osveščanje in obveščanje uporabnikov FFS o možnih negativnih vplivih FFS na zdravje ljudi, okolje ter čebele, ostale neciljne členonožce in druge prosto živeče živali z namenom zmanjšanja tveganja za vse vpletene. Spremljali smo tudi razširjenost invazivnih plevelnih vrst, trsnih rumenic, koruznega hrošča, plodove vinske mušice, marmorirane smrdljivke, virusnih obolenj na plodovkah (pridelava v zavarovanih prostorih) in bučevkah ter drugih škodljivih organizmov ter svetovali ustrezne ukrepe za njihovo obvladovanje. Za izboljšanje konkurenčne sposobnosti kmetij smo zbrali potrebe po FFS v vrtnarstvu, poljedelstvu, sadjarstvu in vinogradništvu in skupaj z zastopniki prodaje posameznih FFS iskali možne rešitve glede registracij. Pripravili smo več vlog za registracije nujno potrebnih FFS. Aktivnosti so bile izvedene tako preko osebnega svetovanja ob ogledu stanja na terenu ter vzorčenja rastlin in škodljivih organizmov kot tudi preko pisnega obveščanja o pravočasnem in pravilnem ukrepanju ter pravilni rabi FFS. Pri delu smo aktivno sodelovali z JS zdravstvenega varstva rastlin.

1.1.20 VARSTVO PRI DELU NA KMG

Izvedene aktivnosti:

Delo na kmetijskem gospodarstvu zajema zelo širok spekter aktivnosti in področij povezanih z uporabo kmetijske mehanizacije, razne opreme, delo z živalmi, transportom in logistiko, uporaba fitofarmaceutvskih sredstev, ravnanje z njimi in skladiščenje, ravnanje in skladiščenje z vnetljivimi snovmi (gorivo, olja, maziva in druge vnetljive tekočine), uporaba in skladiščenje raznih zdravil. Zato je potrebno kmetu dati osnovne informacije o pravilni uporabi in ravnanju z vidika varovanja zdravja in njegovih materialnih dobrin, varovanja okolja, zaznavanju kritičnih točk tako v procesih kakor tudi pri samih osnovnih sredstvih (npr. vzdrževanje), predvsem pa je to pomembno, ko na kmetiji dela sezonska delovna sila, razni obiskovalci in pri kmetijah z majhnimi otroki. Pri svetovanju smo izvajali predvsem nasvete s področja izvajanja strokovnih nalog iz varstva pri delu in sicer: informacije o zakonskih določbah Zakona o varnosti in zdravja pri delu, spremembah Izjav o varnosti z oceno tveganja, opravljanju obdobjih zdravniških pregledih, varnosti strojev in naprav, požarnega varstva, ocenitvi stopnje nevarnosti na delovnem mestu nosilca kmetije, ki ga kmet potrebuje v primeru predloga za uvedbo postopka za uveljavljanje pravic iz invalidskega zavarovanja. Za doseganje cilja zmanjšanje nesreč pri delu, ter povečanje storilnosti na kmetijah, izogibanju poškodb na kmetiji, zmanjševanje bolniških odsotnosti, invalidnosti in hujših poškodb, tudi smrti smo izvedli informiranja in osebna svetovanja kmetom o varnosti in zdravju pri delu ter o pravilnem ravnanju in zaznavanju kritičnih točk (nevarnega območja in nevarnega gibanja ter nevarnih snovi). Pripravljena so bila gradiva ter objave v medijih ter sodelovanja

z raznimi društvi (npr. strojnimi krožki, društva na področju živinoreje).

Pomembno je doseči zavedanje, da je varnost na kmetiji najpomembnejša in da je zato potrebno izvajati ustrezne ukrep.

1.1.21 PODNEBNE SPREMEMBE

Izvedene aktivnosti:

Svetovanje z namenom realizacije ciljev se je izvajalo na različne načine (tehnološka navodila, predavanja, tečajji, ogledi, prikazi, članki, individualna svetovanja...) in je bilo usmerjeno tako na področje rastlinske pridelave kot živinorejske proizvodnje. Spremljali in ugotavljali smo vpliv vremena na kmetijstvo in pripravljali poročila o škodi zaradi neustreznih vremenskih razmer. Ob pojavu ekstremnih vremenskih pojavov smo pripravili strokovne nasvete z napotki za ravnanje v danih situacijah. Pri svetovanju je bil dan poudarek na uvajanju novih tehnologij pridelave in reje živali, ki bodo prispevale k blažitvi in prilagajanju na podnebne spremembe.

Pri rastlinski pridelavi je bilo svetovanje prednostno usmerjeno v namakanje in gospodarno rabo vode (obnova in gradnja namakalnih sistemov, zadrževalnikov in akumulacij vode, spremljanje vodne bilance in izvajanje napovedi namakanja, prehod na kapljični sistem namakanja, fertigacija), tehnologije pridelave (ozelenitev tal čez celo leto, dvig ravni humusa v tleh, sprememba setvenih rokov in rokov tehnoloških opravil, ustrezna obdelava tal, optimalnejša oskrba rastlin s hranili idr.) ter izbor kulturnih rastlin in sort (izbira kulturnih rastlin in uvajanje sort, ki bolje prenašajo stresne situacije in obenem povečujejo prehransko varnost ter samooskrbo kmetij s krmo, dosledno izvajanje kolobarja z vključitvijo rastlin, ki

izboljšujejo strukturo tal in povečujejo vsebnost humusa v tleh). V letu 2020 smo dali poseben poudarek aktivnostim na področju preprečevanja erozije in ohranitvenega kmetovanja s poudarkom na minimalnih posegih v tla, stalni pokritosti tal in pestrem kolobarju. Pri pridelavi zelenjave smo svetovali glede pridelave v zaščitelih prostorih in uvajanja enostavnejših sodobnih tehnik gojenja zelenjave. Na področju trajnih nasadov (sadovnjakov in vinogradov) smo glavno pozornost namenili prilagajanju in zmanjševanju rizikov - škod po toči (uvajanje mrež proti toči) in pozebi (protislanska zaščita), uvajanju novih tehnologij pridelave sadja v zaprtih nasadih z mrežniki, prilagajanju tehnologij na sušo in skrbi za talni management.

Na področju reje živali je bil pri svetovanju poudarek na prilagajanju staleža živali in intenzivnosti proizvodnje potencialu zemljišč in okoliša. Svetovali smo tudi glede sestave obrokov, zagotavljanja optimalne mikroklimе v hlevih glede na tehnologijo reje in vrsto živali in pri izbiri živali glede na robustnost in dolgoživost. Posebno pozornost smo namenili prehrani živali z optimizacijo krmnih obrokov in boljšemu ravnanju z živalskimi gnojili s ciljem zmanjševanja toplogrednih izpustov. Opozarjali smo na nujnost povečanja skladiščnih kapacitet za krmo na živinorejskih kmetijah ter svetovali pri preureditvi hlevov in montaži ustrezne opreme za zmanjšanje vročinskega stresa na živalih. Pri pridelavi krme smo svetovali glede izboljšanja produktivnosti naravnega travinja in prilagoditve obsega pridelave silažne koruze zahtevam kolobarja zaradi pojava nevarnih škodljivcev.

1.2. Aktivnosti na področju urejanja kmetijskih zemljišč

1.2.1 AKTIVNOSTI NA PODROČJU ZEMLJIŠKIH OPERACIJ

Izvedene aktivnosti:

Aktivnosti na področju zemljiških operacij obsegajo zelo široko področje svetovanja uporabnikom. Aktivnosti so se izvajale z individualnim svetovanjem, predavanji, delavnicami, posveti. Zaradi epidemije smo del svetovanj izvedli preko ZOOM aplikacije. Na področju vseh KGZS zavodov se je veliko svetovalo v povezavi z namakanjem. Kmetovalcem smo pomagali pri napravi projektov potrebnih za izvedbo namakanja, svetovali smo jim pri pripravi pogodb z izvajalci posodobitve namakalnih sistemov, pri pridobitvi sredstev, pripravi zahtevkov, svetovali smo tehnologije namakanja za posamezne kmetijske kulture, seznanjali smo jih s smernicami dobre prakse namakanja kmetijskih zemljišč z vidika mikrobiološke ustreznosti vode ter pomagali pri projektih ko-

masacij, agromelioracij in odpravi zaraščanja. Ena od prioritarnih nalog Javne službe kmetijskega svetovanja je bila tudi namakanje kot ukrep prilagajanja na podnebne spremembe. Za izvajanje te naloge je bil izdelan Operativni načrt nalog JSKS iz namakanja za leto 2020. Operativni načrt je izdelala strokovna skupina za namakanje, ki je sestavljena iz specialistov za področja poljedelstva, sadjarstva, hmeljarstva in enega specialista za namakanje. Strokovna skupina je izdelala tudi tehnološka navodila za namakanje poljščin in zelenjadnic. Spodbujali smo vse aktivnosti za izboljšanje posestne in velikostne strukture kmetijskih zemljišč ter spodbujali kmete k izvajanju agromelioracij. Kmetom smo svetovali pri odpravi zaraščanja kmetijskih zemljišč. V sklop aktivnosti za preprečevanje zaraščanja spadajo tudi naša svetovanja pašnim skupnostim v gorskih območjih, povezana z rednim čiščenjem pašnih površin ter svetovanja kmetom, katerih površine ležijo na območju Natura (habitati in ptice), saj ne smejo zmanjševati obsega trajnega travinja in travniških sadovnjakov. V povezavi s tem smo izvajali tudi svetovanja za vzdrževanje pašnikov in napravo novih pašnikov, kar pomembno prispeva k preprečevanju zaraščanja kmetijskih površin. Svetovali pa smo tudi pri vzpostavitvi novih kmetijskih površin. Vsebine preprečevanja zaraščanja so bile tudi ena od tem rednih usposabljanj potrebnih za izvajanje različnih ukrepov SKP.

1.2.2 AKTIVNOSTI NA PODROČJU VARSTVA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ

Izvedene aktivnosti:

Aktivnosti varovanja kmetijskih zemljišč so bile po eni strani usmerjene k dobrim praksam za povečanje organske snovi v tleh, obdelavi tal in dobri setveni strukturi..., po drugi strani pa so tekle aktivnosti glede ozaveščanja ljudi o pomenu ohranjanja namenske rabe kmetijskih zemljišč. Kmetom smo svetovali in jim pomagali pri postavitvah gospodarskih objektov na kmetijska zemljišča z namenom, da bi bilo pri tem čim manj izgub kmetijskih zemljišč. Z varovanjem kmetijskih zemljišč so se svetovalci srečevali tudi pri prostorskem planiranju znotraj posameznih lokalnih skupnosti. Izvajali so ogled površin z namenom priprave obrazložitve utemeljenosti spremembe namembnosti iz kmetijskih zemljišč v stavbna zemljišč v korist kmetij.

Z namenom ohranjanja in varovanja kmetijskih zemljišč so kmetijski svetovalci že začeli pridobivati podatke potrebne za predstavitev kmetijstva v posameznih lokalnih skupnostih.

1.3. Integrirano varstvo rastlin – sodelovanje z javno službo zdravstvenega varstva rastlin

1.3.1 INTEGRIRANO VARSTVO RASTLIN

Izvedene aktivnosti:

V okviru omenjene naloge smo tudi v letu 2020 sodelovali z JS zdravstvenega varstva rastlin (JSZVR) tako, da smo v večjem obsegu spremljali fenološke faze pomembnejših gojenih rastlin, sodelovali pri monitoringu novejših gospodarsko pomembnih škodljivih organizmov, ki povzročajo težave v pridelavi (npr. koruzni hrošč, strune, ameriški škržatek, plodova vinska mušica, paradižnikov molj, škodljivci oljne ogrščice, škodljive muhe v vrtninah,...) za potrebe napovedi optimalnih rokov zatiranja ter natančno spremljali in opazovali populacije škodljivih organizmov na različnih lokacijah z namenom izboljšanja prognoze. Opazovanja smo izvajali s pomočjo različnih vab in pregledov zdravstvenega stanja posevkov in nasadov na opazovalnih mestih. O rezultatih opazovanj smo tedensko poročali JSZVR, rezultate opazovalne službe pa smo vključevali tudi v svetovanje zdravstvenega varstva rastlin ter v prakso prenašali nove ukrepe za obvladovanje karantenskih in gospodarsko pomembnih boleznih, škodljivcev in plevelov. O težavah s posameznimi škodljivimi organizmi in možnostih za njihovo obvladovanje smo poročali tudi v medijih in z objavami na spletnih straneh zavodov. Poseben poudarek smo namenili krepitvi prenosa informacij in znanja s področja zdravstvenega varstva rastlin pri usposabljanju pridelovalcev z namenom povečanja obsega seznanjanja pridelovalcev z novimi ukrepi za obvladovanje karantenskih in gospodarsko pomembnih boleznih, škodljivcev in plevelov. Pidelovalce smo usposabljali za samostojno prepoznavanje novih pomembnih škodljivcev, boleznih in plevelov ter ustrezno ukrepanje za zmanjšanje škode po le-teh.

1.4. Obvladovanje tveganj, naravnih in drugih nesreč ter boleznih živali in škodljivih organizmov na rastlinah.

1.4.1 NARAVNE NESREČE, BOLEZNI ŽIVALI IN IZBRUHI ŠKODLJIVIH ORGANIZMOV NA RASTLINAH IN OBVLADOVANJE S TEM POVEZANIH TVEGANJ

Izvedene aktivnosti:

Leto 2020 je bilo vremensko precej pestro in intenzivna vremenska dogajanja so se odrazila tudi na količini in kakovosti pridelka nekaterih kultur. V letu 2020 smo se soočili s pozebo, točo, spomladansko sušo in jesensko močo. Skozi celo leto smo spremljali in ocenjevali stanje na terenu, pripravljali poročila o škodi ter svetovali kmetom glede uvedbe preventivnih ukrepov oziroma ukrepanja v primeru

naravnih nesreč ali izbruha boleznih. V primeru neugodnih vremenskih razmer smo svetovali ukrepe za omilitev posledic. Sodelovali smo v komisijah za ocenjevanje škode, skupini za nadgradnjo sistema zavarovanja, pri delu Državne komisije za ocenjevanje škode, pripravili predlog sprememb izplačila škod po naravnih nesrečah za čas epidemije, podali pobudo za finančno pomoč po pozebi in predlog za novo ureditev sistema zavarovanja. Aktivno smo bili vključeni tudi v reševanje okužb s hudo viroidno zakrnelostjo hmelja, kmetije smo seznanjali tudi o aktualnih izbruhih boleznih aviarnih influence v perutninarstvu in se vključili v pripravo ukrepov za preprečitev širjenja afriške prašičje kuge (APK). Rejcem smo delili letake z navodili za zaščito in ukrepanje pred APK, svetovali glede postavitve zaščitnih ograj in jih opozarjali na dosledno izvajanje biovarnostnih ukrepov kot preventive za obvladovanje tveganj vnosa boleznih. Pripravili smo strokovne prispevke in usposabljanja ter svetovali uvedbo tehnoloških izboljšav kot npr. namakalni sistemi, protitočne mreže in glede zavarovanja kmetijske pridelave.

1.5. Sodelovanje v LIFE Integriranem projektu za okrepljeno upravljanje NATURE 2000 v Sloveniji.

KGZ Ptuj, KGZ Nova Gorica in KGZS so v letu 2020 v okviru projekta IP LIFE Natura 2000 izvedli analize stanja kmetijstva na projektnih območjih. Z analizo rabe na projektnem območju je bilo ocenjeno stanje in možnosti ter načrti za naprej. Veliko usklajevanja pri načrtovanju je bilo potrebnega z naravovarstveniki in partnerji, ki so vključeni v projekt IP. Ocenjene so bile ovire obstoječega programa upravljanja območij Natura 2000 v kmetijstvu in kaj je potrebno spremeniti, da bi se vključenost površin povečala v novem programskem obdobju. Na KGZ Ptuj so izvedli anketiranje lastnikov zemljišč in kmetije informirali o naravovarstvenih vsebinah, vzpostavili so model pristopa do kmetij, kjer so vključeni kmetijci in naravovarstveniki. Na podlagi začetega dela na projektu IP se planira izvedba konkretnih investicijskih vlaganj do lastnikov kmetijskih zemljišč s ciljem vključevanja v izvajanje in dolgoročno upravljanje z zemljišči na Natura 2000 območjih. Ob koncu leta so na KGZ Nova Gorica zaposlili strokovnjakinjo z ustrezno izobrazbo (biolog) z namenom, da bodo aktivnosti na področju varovanja narave v povezavi s kmetijskimi površinami izboljšane. Vsi partnerji smo sodelovali na komunikacijskih delavnicah projekta, sodelovali na obisku monitorja projekta in pripravljali dokumentacijo. V letu 2020 je bil oddan amandma projekta, ki je osnova za nadaljevanje projekta do njegovega konca. Nizek indeks izvedenih ur je zaradi nižjega poročanja

nja KGZ Nova Gorica na javnem delu. Izvedene pa so bile vse aktivnosti, ki so bile načrtovane in jih je bilo mogoče v okviru ukrepov za zaježitev virusa Covid-19 mogoče izpeljati.

2. SVETOVANJE IN POMOČ PRI IZDELAVI RAZVOJNIH NAČRTOV ZA KMETIJSKA GOSPODARSTVA

2.1 Pomoč pri pripravi razvojnih načrtov kmetij, posodabljanja, preusmeritve, sanacije

2.1.1 RAZVOJNI NAČRTI KMETIJE

Izvedene aktivnosti:

Ključne aktivnosti na področju posodabljanja kmetijskih gospodarstev in spodbujanja konkurenčnosti so potekale v okvirih svetovanja kmetom o možnostih posodabljanja kmetijskih gospodarstev in informiranja o ukrepih, ki vzpodbujajo konkurenčnost, možnostih tehnoloških posodobitev, inovacijah, tržni usmerjenosti in podjetništvu.

Kmetijam, ki so potrebovale pomoč, smo osebno svetovali glede razlogov oziroma potrebe za preusmeritev, kakor tudi glede ustreznih korakov za izvedbo. Pripravili smo jim strokovne predloge za nadaljnji razvoj oziroma za preusmeritev njihove kmetijske pridelave, ki je prilagojena tako njihovim željam, kot vsem potrebam zakonodaje. Kmetijam, ki so jih prizadele naravne nesreče ali drugi izredni dogodki, smo pomagali z osebnim svetovanjem in pripravo vlog na morebitne razpise za sanacijo. S tem smo pomagali kmetije v najkrajšem možnem

času vrniti v normalni krog delovanja.

Izvajali smo svetovanje pri načrtovanju investicij v okviru celovitega razvoja kmetij, kmetom predstavili druge možne vire za financiranje investicij izven PRP ukrepov (kredite Slovenskega regionalnega razvojnega sklada, občinske razpise, ugodne kredite bank...), v medijih objavili članke na temo posodabljanja kmetijskih gospodarstev, konkurenčnosti, inovacij, tržne usmerjenosti in podjetništva, kmetijam predstavili primere inovativnih tržnih praks, izvedli delavnice na temo učinkovitega spremljanja stroškov proizvodnje na kmetijskem gospodarstvu. Na področju investicij in posodabljanj kmetijskih gospodarstev smo pripravljali predloge in vsebine ter številne odgovore glede pridobitve gradbenega in uporabnega dovoljenja ter pojasnjevali vsebine s področja dobrobiti živali v povezavi s posodobitvami kmetijskih objektov.

Nosilcem kmetijskih gospodarstev smo ekonomsko svetovali na podlagi evidenc gospodarjenja na kmetijskem gospodarstvu. Evidentirali smo kritične ekonomske dejavnike in pripravili predloge optimiziranja tehnologije pridelave in drugih ekonomskih rešitev. V letu 2020 je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano objavilo več razpisov za finančno pomoč kmetijskim obratom po nesrečah, prav tako pa tudi glede sektorskih pomoči za sektorje goveje meso, dopolnilne dejavnosti in vino zaradi težavnih razmer kot posledic epidemije covid 19.

Informacije o razpisih smo vsakič posredovali preko intraneta vsem kmetijskim svetovalcem ter jih objavili na spletni strani KGZS. V zvezi s tem smo tudi odgovarjali na vsa vprašanja in svetovali zainteresi-

ranim kmetom.

Pomoč smo nudili nosilcem dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, ki so kandidirali na podukrep 16.9 pri pripravi dodatnih obrazložitev in pritožb na negativne odločbe ARSKTRP. Svetovali smo pri tehnološkem opremljanju objektov in prostorov za izvajanje posameznih vrst dopolnilnih dejavnosti na kmetiji skladno z zahtevami za varno izvajanje in zagotavljanje varnosti živil. Posebno pozornost in skrb smo namenili razumevanju razmejevanje zahtev gradbene zakonodaje za področje dopolnilnih dejavnosti na kmetiji v smislu namembnosti objektov in namembnosti dejavnosti ter razlikovanju od zahtev za druge objekte, ki služijo izvajanju dejavnosti v okviru gospodarskih družb.

Kmete smo seznanjali z novostmi in obveznostmi, ki jih je prinašala zakonodaja ter jim z osebnim svetovanjem pomagali pri izboru najugodnejše možnosti za ugotavljanje davčne osnove. Precej smo odgovarjali tudi na vprašanja vezana na izdelavo otvoritvenih bilanc in vodenje računovodstva.

2.2 Dopolnilne dejavnosti na kmetiji

2.2.1 DOPOLNILNE DEJAVNOSTI NA KMETIJI

Izvedene aktivnosti:

Svetovalci JSKS za področje dopolnilnih dejavnosti in kmečke družine so razvršeni na področju dela v skupino terenskih – splošnih svetovalcev, nadalje koordinatorjev za KD in DD ter skupnih specialistov za določene skupine DDK. Njihove aktivnosti neposredno usmerjajo v okviru posameznega KGZ, posredno za koordinacijo, planiranje in poročanje pa skrbi ZU KGZS za vzpostavljeno strokovno skupino. V letu 2020 je zaradi potreb in hitrih ukrepanj, ki jih je narekovalo obdobje COVID -19 prišlo do vzpostavitve delovanja novih digitalnih orodij, ki so nam omogočila redne tedenske usklajevalne sestanke. Leto 2020, in še vedno trajajoče obdobje COVID -19 je od nas vseh terjalo precej več aktivnosti na normativnem področju – analiziranje dejanskega stanja in priprava predlogov izboljšav, pa venadr so bile izvedene in presežena tudi vse ostale naloge. Veliko k temu botruje tudi dejstvo, da ostaja še precej neizkoriščenega dopusta za leto 2020.

Prilagoditve na področju dela so terjale nova znanja in nove načine prenosa oziroma posredovanja v prakso. Manj je bilo osebnih kontakтов kar lahko ocenjujemo iz racionalne rabe časa kot pozitivno, za sam prenos tehnologij in znanj v prakso pa se je pokazalo v negativni dojemljivosti. Slednje se je odražalo pretežno pri prenosu oz vzpostavljanju tehnologij predelav in reševanju konkretnih odprtih problematik ter prenosu pozitivnih praks in vključevanju v panožno sodelovanje. Pozitivni učinki digitalizacije pa so bili zaznani na področju podajanja teoretičnih

vsebin. V veselje nam je, da smo lahko, sicer na okrnjen način, izvedli tudi vseslovensko ocenjevanje in prireditve Dobrote slovenskih kmetij, Posvet o dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, izdali brošuro ob 25. Letnici akcije S kmetije za Vas s primeri dobrih praks in oblikovali knjigo z naslovom avtohtone slovenske začimbe v praksi.

Kot posledica COVID-19 v letu 2020 ni bilo izvedeno usposabljanje za senzorično ocenjevanje v skupnem obsegu cca 400 ur in strokovno usposabljanje v tujini s skupnim obsegom cca 1300 ur. Odpadla pa so tudi razna krajša prisostvovanja na določenih dogodkih kot so sejem Agra, svetovani dan kmetič in izbor kmetice leta,... kar smemo oceniti v okvirni porabi cca 2000 ur časa.

2.3 Ekonomsko, davčno svetovanje, FADN

2.3.1 EKONOMSKO, DAVČNO SVETOVANJE, FADN

Izvedene aktivnosti:

Na področju ekonomskega svetovanja smo kmetijam svetovali predvsem preko tiskanih medijev, prispevkov za radijske postaje in preko spletne strani KGZS. Aktivno, v plenarnem delu kot na okrogli mizi, smo sodelovali pri pripravi in izvedbi DAES konference, ki je letos potekala na temo Razvojni vidiki prenosa znanja v skupni kmetijski politiki (SKP) po letu 2020. S tem krepimo sodelovanje kmetijskih svetovalcev in agrarnih ekonomistov, ki delujejo v različnih institucijah za namen izboljšanja ekonomskega položaja kmetov. S pomočjo Farm Managerja smo izdelali več različic strukture proizvodnje in jih po doseženem pokritju in/ali dohodku primerjali z uspešnostjo obstoječe strukture proizvodnje ter predlagali izbiro optimalne kombinacije na posameznih kmetijah oziroma program sanacije obstoječega stanja. Izvedli smo tudi spletno izobraževanje na temo gospodarjenje na kmetiji s pomočjo programa Farm manager, katerega se je udeležilo preko sto slušateljev.

Organizirali in izvajali smo empirično podprte panožne krožke, na katerih smo svetovali na podlagi empiričnih podatkov kmetij, usposabljali kmetije za strateško načrtovanje, kmetijam zagotavljali ustrezno informiranost in orodja, da lahko uvajajo uporabo Farm Managerja na kmetijah.

Prav tako smo pripravili več hitrih izračunov ekonomske učinkovitosti oziroma smotrnosti posamezne faze ali načina pridelave (npr. stroški naprava sadovnjaka s protitočno mrežo ali brez protitočne mreže vendar z ustreznim zavarovanjem, primerjava stroškov nakupa kmetijske mehanizacije z najemom kredita ali na leasing, nakup ali lastna pridelava silaže, ...)

Pripravili smo tudi kalkulacije za posamezne pridelke, ki so jih kmetije uvajale v svojo pridelavo. Op-

ravili smo tudi več izračunov v okviru načrtovanja proizvodnje na kmetiji za potrebe kandidiranja na razpisih pri poslovnih bankah in ribniškem skladu. Glede na izbrano tržno proizvodnjo na podlagi primerjave rezultatov smo na več kmetijah predlagali, kateri načrt proizvodnje bo najugodnejši za izrabo proizvodnih zmogljivosti in bo zagotavljal najoptimalnejši dohodek in zaposlitev družinskim članom. Pri davčnem svetovanju smo tudi še v letu 2020 prejeli precej vprašanj v zvezi z uporabo vezane knjige računov oziroma davčnih blagajn, še zlasti s strani kmetij, ki se ukvarjajo z dopolnilnimi dejavnostmi. Zato smo izvedli več izobraževanj glede obdavčitve kmetij in glede uvedbe davčnih blagajn. Zaradi spremembe Zakona o dohodnini se je veliko število kmetov obračalo po nasvet glede najprimernejše oblike obdavčitve ter z vprašanji v zvezi z obdavčitvijo kmetijskih površin in objektov. Pomagali smo tudi pri odločitvah, ali naj kmetje ostanejo v sistemu knjigovodstva ali ne. Kmete smo informirali o možnostih uveljavljanja različnih ukrepov, sprejetih v okviru prvega in drugega paketa interventnih zakonov zaradi epidemije korona virusa, prav tako pa tudi o davčnih posledicah, ki so bile za različne ukrepe različne: prejemki temeljnega dohodka za mesec druga polovica marca do maja niso bili obdavčeni, medtem ko so bili prejemki iz sklopa sektorske pomoči vključeni in obdavčeni kot drugi obdavčljivi dohodki iz kmetijskih in dopolnilnih dejavnosti na kmetijah. Izvedli smo tudi spletno izobraževanje na temo obdavčitve v kmetijstvu, katerega se je udeležilo preko 60 kmetijskih svetovalcev, kateri nato pridobljena znanja razširjajo na kmetije.

FADN knjigovodstvo

Na število vzorčnih kmetij, povabljenih v reprezentativni vzorec FADN na območju posameznega zavoda, JSKS nima neposrednega vpliva (povabilo izvede MKGP), vendar pa JSKS aktivno sodeluje pri vključevanju (da se povabljene kmetije odzovejo vabilu). Tudi na število kmetij, ki so se odločile za vodenje FADN knjigovodstva, ker so pridobila sredstva iz ukrepov PRP, JSKS nima vpliva, ker je to odvisno od števila in pogojev posameznih razpisov. Izvedene aktivnosti so vključevale:

- aktivno sodelovanje pri vključevanju kmetij v reprezentativni vzorec 2020 in pri oddaji poročil kmetij za vzorec za leto 2019 ter informiranje glede priprave in oddaje poročil za obveznike, vključene v reprezentativni vzorec;
- priprava e-popisnih listov za kmetije, vključene v reprezentativni vzorec;
- spodbujanje kmetov za redno zapisovanje podatkov in pošiljanje le-teh na računovodske pisarne;
- svetovanje v zvezi z izboljšanjem zbranih podatkov in poročil kmetij;
- tolmačenje rezultatov obdelav FADN (večji interes predvsem s strani obveznikov);
- seznanitev »novih« FADN kmetij z načinom vodenje FADN;
- izvedba različnih dogodkov o vodenju FADN knjigovodstva za kmete;
- medijske aktivnosti (objava člankov o FADN knjigovodstvu v različnih medijih)

2.4 Kratke verige, sheme kakovosti in promocija

2.4.1 SPODBUJANJE POVEZOVANJA PRIDELOVALCEV

Izvedene aktivnosti: KRATKE VERIGE

Žal je bila izvedba desetletnice »tradicionalnega slovenskega zajtrka« precej drugačna, a aktivnosti smo izvedli zelo smelo: obvestili smo vse, ne le kmetije, pripravili vsebinsko in poiskali lokacije za avdio-video prispevke, ki so za TSZ vstopili na otroške zaslone. tudi delo na področju medresorne delovne skupine za javno naročanje je potekalo v luči optimizacije JR, JN in ponudbe živil preko e-kataloga. V ta namen smo uspeli izvesti usposabljanje svetovalcev za pomoč kmetom pri JR in vpisu v e-katalog. V soavtorstvu smo pripravili prispevek za področje HORECA in kratke verige. Zelo intenzivno pa je bilo delo na področju problematike javnih naročil, zelenega javnega naročanja v povezavi s covid in novimi paketi.

Pripravili smo začetni seznam lokalnih ponudnikov oz. kmetij, ki pridelujejo predvsem na ekološki, biodinamični način za namen dobave živil za potrebe prehrane v verigi Waldorfskih vrtcev in sodelovali pri oblikovanju jedilnikov v povezavi s sezonsko ponudbo, pripravili članke in prispevke v lokalnih glasilih in radiih lokalno pridelane hrane in biološko-dinamičnega kmetijstva,

predstavitvi in udeležbi na dogodkih Trajnostnih sodobnih trendov v kmetijstvu v sodelovanju z Ekološko civilno iniciativo Slovenije, delavnic ANEK in 59th IALB Conference & 9th EUFRAS Conference & 11th GFRAS Annual Meeting, iniciativo za povezovanje z lokalnimi pridelovalci in zavodi, pripravili program za področje distribucije lokalne, ekološke in biodinamične hrane v javne zavode. V okviru KGZS smo začeli pripravo internetne platforme Dobrote slovenskih kmetij, ki bo povezala ponudbo kmetij na enem mestu z naslovi, kontakti in podatki kmetij in izdelkov, ki se dajo na posamezni kmetiji tudi kupiti. Poudarek smo dajali povezovanju pridelovalcev in vpisovanje v baze ponudnikov, sodelovalo se je pri izvedbi spremljevalnih aktivnosti v javnih zavodih (v šolah, vrtcih, Centru šolskih in obšolskih dejavnosti, domovih starostnikov, bolnicah), na temo pridelave sadja in zelenjave, v sklopu obveznih spremljevalnih ukrepov v shemi šolskega sadja in zelenjave ter pri posodabljanju priporočil za javno naročanje živil. V okviru te naloge smo izvajali vpise kmetij v baze podatkov e-kataloga, predvsem v rjavo košarico s katero krepimo kratke dobavne poti lokalne oskrbe. Na širšem območju so bila v okviru rednih strokovnih predavanj (81. naloga) tako v letu 2019 kot v letu 2020, predvsem med zelenjadarji izvedena

informativna izobraževanja, svetovanja v pisarni in na terenu v cilju motiviranja kmetov za sodelovanje, zagotavljanje lokalne trajnostne oskrbe s pridelano hrano, izboljšanju tržne organiziranosti proizvajalcev, povečanju prepoznavnosti domače in lokalno pridelane hrane. Na začetku leta smo aktivno sodelovali tudi pri povezovanju vinarjev, kjer smo že šesto leto strokovno sodelovali in promovirali štajerska mlada vina pod skupno blagovno znamko »Pubec«. Zaradi corone se je izvedba dogodka morala prestaviti v leto 2021.

SHEME KAKOVOSTI

Ves čas kot info točka za področje IK odvajanja prispevka delujemo neposredno z nasveti in po drugi strani vsak odgovor posredujemo vsem info točkam, tako da obveščanje teče nemoteno – navodila: IK_ skupina - sprejetje dodatnih članov ali nove skupine k že obstoječi, IK_zavezanci, če so čisto majhne količine_mleka, ali se vseeno plača in kako glede registracije obrata. Ter odjave, če dejavnosti ni več in usposabljanje za vse info točke glede shem kakovosti in JR in priprava članka za splet. Še to leto smo pripravili skupni dokumenta na poziv EU Komisije glede specifikacije »slovenska potica«, zakonodajno smo preverili kakšne so možnosti prehoda iz privatnih shem v ZTP in koliko časa okvirno postopki trajajo. Pripravili smo prva izhodišča in osnovne parametre za zakonsko opredelitev DSK, aktivno smo se s prispevkom udeležili posveta DSK. Svetovanje je bilo predvsem iz vsebin: obračun prispevka, odločbeni rok in letina, dodatni člani v obstoječem skupinskem certifikatu, povračilo stroškov certificiranja za izdelke različnih začetnih letnic. Zagotovili smo informacijsko podporo pri vključevanju kmetij v sheme kakovosti (evropske in nacionalne) in poskrbeli za objave strokovnih člankov v različnih medijih. Kmetijam smo svetovali v zvezi s pridobitvijo sredstev iz razpisov, ki so namenjeni delovanju kmetij vključenih v sheme kakovosti. Del časa smo posvetili svetovanju kmetom za uspešno ohranitev certifikatov ZGO za Zgornje-savinjski želodec, ki je dobil evropski znak zaščitenega geografskega označba leta 2011 ter ZGO Štajerski hmelj, ki je ta znak pridobil v 2017.

V okviru te naloge smo se posvetili vzpostavljanju novih poslovnih povezav v lokalnih okoljih, predvsem na področju kratkih dobavnih verig (povezave med kmeti in javnimi zavodi, prodaja na lokalnih tržnicah...). V času epidemije smo v sodelovanju z občinami in nekaterimi razvojnimi agencijami pripravili sezname kmetij, kjer je možen nakup lokalnih pridelkov in izdelkov in tako prispevali k obveščeni potrošnikov. Za območju celotne Slovenije smo zagotovili informacijsko točko za promocijo turizma na kmetijah - pri vključevanju nosilcev turiz-

ma na kmetijah v nov katalog slovenskih turističnih kmetij, ki bo veljal za naslednja tri leta. Koordinirali smo produkcijo kataloga in se usklajevali s Slovensko turistično organizacijo; katalog je izšel v šestih jezikih v nakladi 55.000 izvodov. Zagotavljamo informacijske točke za promocijo kmetijskih pridelkov in živil, ki obveščajo zavezanca za plačilo prispevka za promocijo kmetijskih pridelkov in živil ter na novo zainteresirane za Izbrana kakovost.

2.5 Izvajanje Programa razvoja podeželja 2014 – 2020

2.5.1 POMOČ PRI PRIPRAVI VLOG, ZAHTEVKOV IN POROČIL O DOSEGANJU CILJEV IZ NASLOVA IZVAJANJA PODUKREPOV 6.1 IN 6.3 IZ PRP 2014 - 2020

Izvedene aktivnosti:

Za strokovno usposobljenost kmetijskih svetovalcev na področju izvajanja podukrepa 6.1 in 6.3 smo na sedežu KGZS in preko webinarjev organizirali usposabljanja iz vsebin aktualnih razpisov, priprave zahtevkov za izplačilo drugega obroka sredstev in letnih poročil. Usposabljanja so izvajali nosilci podukrepov na Agenciji in ministrstvu. Usposabljanj so se redno udeležile vse KGZS infotočke in veliko število ostalih kmetijskih svetovalcev.

Svetovalci so na podlagi pridobljenih znanj v okviru KGZS-zavodov pripravili javna informiranja za javna razpisa obeh podukrepov ter zagotovili osebno svetovanje in informiranje o pogojih, obveznostih in zahtevah javnega razpisa.

Upravičenci so bili informirani o prijavi na razpis in izvajanju obeh podukrepov (obveznosti in roki za izpolnjevanje obveznosti) tudi preko člankov objavlj-

nih v lokalnih časopisih, zborničnem glasilu Zelena dežela, v Kmečkem glasju, preko radijskih prispevkov, strokovnih gradiv objavljenih na spletnih straneh zavodov ter osebno po elektronski pošti.

Mlade kmete, ki so bili uspešni na razpisih v letih 2015, 2017, 2018 in 2019 smo preko e-novic obveščali o drugih javnih razpisih in aktualnih temah, ki smo jih pripravili v okviru JSKS.

Strokovno smo sodelovali z MKGP in ARSKTRP pri reševanju problemov pri izvajanju obeh podukrepov in tako veliko pripomogli k zmanjševanju stopnje napake pri koriščenju PRP sredstev. V okviru specialistične skupine za razvoj podeželja smo izdelali skupna navodila za primere, kjer je skupen nastop vseh kmetijskih svetovalcev ključnega pomena za uspešno izvedbo določenih aktivnosti.

V času omejitvenih ukrepov zaradi epidemije Covid so svetovalci informiranje o razpisu poukropa 6.1 in 6.3 ter usposabljanja upravičencev za pripravo zahtevkov organizirali preko spletnih orodij (webinar, zoom sestanki). Udeležba je bila zaradi velikega angažiranja svetovalcev pri vabljenju in pomoči pri prijavi na spletno usposabljanje nad pričakovanji.

V sodelovanju z Mrežo za razvoj podeželja smo animirali primere dobrih praks mladih prevzemnikov in jih vključili v promocijske aktivnosti za uspešnejše izvajanje naložb.

2.5.2 POMOČ PRI PRIPRAVI VLOG, ZAHTEVKOV IN POROČIL O DOSEGANJU CILJEV IZ NASLOVA IZVAJANJA NALOŽBENIH PODUKREPOV

Izvedene aktivnosti:

Dinamika javnih razpisov za investicijske ukrepe

Programa razvoja podeželja 2014-2020 je bila v letu 2020 izjemno zelo intenzivna. Objavljeno je bilo kar šest vsebinsko različnih javnih razpisov iz podukrepa 4.1, dva iz podukrep 8.6, eden javni razpis iz podukrepa 4.2 in prvič v programskem obdobju tudi podukrep 6.4. in poukrep 21.

Za strokovno usposobljenost kmetijskih svetovalcev smo na področju izvajanja investicijskih podukrepov na sedežu KGZS in preko webinarjev organizirali usposabljanja iz vsebin aktualnih razpisov, priprave zahtevkov za izplačilo drugega obroka sredstev in letnih poročil. Usposabljanja so izvajali nosilci podukrepov na Agenciji in ministrstvu. Usposabljanj so se redno udeležile vse KGZS infotočke in veliko število ostalih kmetijskih svetovalcev.

Svetovalci so na podlagi pridobljenih znanj v okviru KGZS-zavodov pripravili javna informiranja za javna razpisa obeh podukrepov ter zagotovili osebno svetovanje in informiranje o pogojih, obveznostih in zahtevah javnega razpisa.

Upravičenci so bili informirani o prijavi na razpis in izvajanju investicijskih podukrepov (obveznosti in roki za izpolnjevanje obveznosti) tudi preko člankov objavljenih v lokalnih časopisih, zborničnem glasilu Zelena dežela, v Kmečkem glasju, preko radijskih prispevkov, strokovnih gradiv objavljenih na spletnih straneh zavodov ter osebno po elektronski pošti.

Strokovno smo sodelovali z MKGP in ARSKTRP pri reševanju problemov pri izvajanju investicijskih podukrepov in tako veliko pripomogli k zmanjševanju stopnje napake pri koriščenju PRP sredstev. V okviru specialistične skupine za razvoj podeželja smo izdelali skupna navodila za primere, kjer je skupen nastop vseh kmetijskih svetovalcev ključnega pomena za uspešno izvedbo določenih aktivnosti.

V času omejitvenih ukrepov zaradi epidemije Covid so svetovalci informiranje o investicijskih razpisih ter usposabljanja upravičencev za pripravo zahtevkov organizirali preko spletnih orodij (webinar, zoom sestanki). Udeležba je bila zaradi velikega angažiranja svetovalcev pri vabljenju in pomoči pri prijavi na spletno usposabljanje nad pričakovani.

V sodelovanju z Mrežo za razvoj podeželja smo animirali primere dobrih praks PRP projektov in jih vključili v promocijske aktivnosti za uspešnejše izvajanje naložb.

2.5.3 DODATNE AKTIVNOSTI V ZVEZI Z IZVAJANJEM DRUGIH UKREPOV (SODELOVANJE, ORGANIZACIJE IN SKUPINE PROIZVAJALCEV TER SCHEME KAKOVOSTI)

Izvedene aktivnosti:

Za uspešno izvedbo ukrepov sodelovanja so KGZS zavodi v sodelovanju s predstavniki MKGP za potencialne vlagatelje in širšo javnost po vsakem ob-

javljenem razpisu izvedli predstavitev razpisa na njihovem terenu ter zagotovili osebno svetovanje in informiranje o pogojih, obveznostih in zahtevah javnih razpisov ter pri pripravi poročil in določenih evidenc. Potencialni upravičenci (zadruga, skupine) so bili seznanjeni tudi s celotno pravno podlago, zakonodajo in pravilniki, ki so potrebni za izvajanje ukrepa organizacije in skupine proizvajalcev ter sheme kakovosti.

Skladno z zahtevami mreže za razvoj podeželja smo pripravljali primere dobrih praks PRP povezovanja in sodelovanja in jih uporabljali kot orodje za promocijo PRP ukrepov sodelovanja

3. SVETOVANJE IN POMOČ PRI UVELJAVLJANJU UKREPOV KMETIJSKE POLITIKE

3.1 Informiranje vlagateljev pri izvajanju ukrepov kmetijske politike v okviru zbirne vloge

3.1.1 INFORMIRANJE VLAGATELJEV PRI IZVAJANJU UKREPOV KMETIJSKE POLITIKE

Izvedene aktivnosti:

V letu 2020 smo kmetom svetovali s področij neposrednih plačil, območij z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost, kmetijsko okoljsko podnebna programa, dobrobiti živali in ekološkega kmetovanja. Za informiranje upravičencev smo izvedli informativna usposabljanja vlagateljev, kjer smo jih seznanili z vsemi novostmi, načinom vlaganja zah-

tevkov ter obveznostmi, ki jih morajo izpolnjevati. Informiranje je bilo izvedeno tudi s članki objavljene v zborničnem glasilu Zelena dežela, ki ga prejmejo vsi člani KGZS (92.000 KMG), s prispevki na nacionalnih in lokalnih radijskih in televizijskih oddajah, s pisnimi obvestili upravičencem ter z objavami in prispevki v drugih lokalnih medijih. Na spletnih straneh KGZS in KGZ smo pripravljali in sproti ažurirali vsebine, kjer so bile vlagateljem dostopne vse informacije, ki jih potrebujejo za oddajo zbirnih vlog in izvajanje posameznih ukrepov SKP. Na področju uveljavljanja ukrepov skupne kmetijske politike pri zahtevkih za površine in živali, smo vlagateljem nudili informacije, svetovanje in pomoč pri prenosu plačilnih pravic, izvajanja premikov živali na pašo, vodenja evidenc, identifikacije in registracije živali, dopolnjevanja zahtevkov, odstopa od zahtevkov, izvajanja nadomestitev živali, uveljavljanja in dokazovanja višje sile, pojasnjevanja predpisanih zahtev in pogojev posameznih ukrepov, izvedbi kontrol na kmetijskih gospodarstvih, obrazložitvah izdanih odločb ter svetovali glede možnosti za pripravo ugovorov na izdane odločbe. Izvajali smo tudi svetovanja in pojasnjevanja glede Registra kmetijskih gospodarstev, predvsem glede urejanja GERK-ov, spreminjanja nosilcev in članov kmetijskega gospodarstva ter novih registracij kmetijskih gospodarstev. Veliko časa smo pri tej nalogi namenili osebnemu svetovanju. Pri tem je bil poseben poudarek na spodbujanju kmetov k vključevanju v operacijo Ohranjanje rastlinskih genskih virov, ki jim grozi genska erozija v okviru ukrepa KOPOP ter v ukrep ekološko kmetovanje, še posebej za ekološko semenarjenje. Prav tako smo s posebno pozornostjo informirali, usposabljali ter spodbujali kmete k vključitvi v KOPOP operacije in zahteve s področja varstva narave in okolja ter druge operacije in zahtev v katere je vstop še možen. Zaradi težav z epidemijo Covid 19 je bilo izvajanje te naloge za svetovalce še bolj zahteven kot običajno, zato je bilo veliko dela opravljenega na daljavo.

Nekatere aktivnosti v okviru te naloge so se izvajale tudi vzporedno s tehnološkim svetovanjem na kmetijah. Kmetijam smo zaradi zaključevanja programskega obdobja, dajali znane informacije tudi glede novih ukrepov po letu 2022.

3.2 Neposredna plačila – zelena komponenta

3.2.1 NEPOSREDNA PLAČILA – ZELENA KOMPONENTA

Izvedene aktivnosti:

Ker je eden od pomembnih ciljev skupne kmetijske politike tudi izboljšanje okoljske učinkovitosti smo kmetom v okviru neposrednih plačil osebno svetovali s področja izvajanja zelene komponente.

Kljub temu, da je bila zelena komponenta uvedena v sistemu kmetijske politike v letu 2015, je na tem področju potrebno vsakoletno informiranje in svetovanje. Kmetom smo svetovali glede diverzifikacije kmetijskih rastlin, ohranjanja trajnih travnikov (poseben poudarek na območja z okoljsko občutljivim travinjem) ter površin z ekološkim pomenom. Informiranje upravičencev je bilo izvedeno v okviru informativnih usposabljanj pred kampanjo za oddajo zbirnih vlog, preko objav v medijih, s pripravo gradiv ter z osebnim svetovanjem upravičencem, ko smo pomagali pri razjasnjevanju individualnih primerov izvajanja zelene komponente tako z vidika izpolnitve zahtev kot tudi tehnološke izvedbe pogojev zelene komponente. Poleg tega smo o praksah zelene komponente kmete seznanjali tudi na občnih zbiorih in drugih večjih prireditvah. V usposabljanja in predstavitve smo vključevali tudi predstavitve primerov dobrih kmetijskih praks, ki vplivajo ugodno na podnebje in okolje. Kmetom smo pomagali pri izračunih deležev kmetijskih površin, ki jih morajo nameniti za ta namen in jim svetovali pri izbiri dovoljenih rastlinskih vrst ter ustreznih sort, ki so primerne za določene klimatske razmere. Svetovanje kmetijam se je opravljal tudi v okviru tehnološkega svetovanja, ki se poroča pod 1. nalogo.

3.3 Navzkrižna skladnost

3.3.1 NAVZKRIŽNA SKLADNOST

Izvedene aktivnosti:

V okviru izvajanja javne službe kmetijskega svetovanja smo izvedli svetovanje iz vsebin navzkrižne skladnosti pri 2016 kmetijah, kar predstavlja 99% realizacijo. Del svetovanja iz NS se izvaja znotraj 1. strokovne naloge. Navzkrižna skladnost se svetuje tudi v okviru drugih strokovnih nalog, saj se med seboj svetovanja prepletajo. Svetovalec poroča in izbere pretežno področje svetovanja. Cilj te naloge je zmanjšanje nepravilnosti in sankcij, ki imajo na kmetijah tudi finančne posledice. Zelo pomembno je poznavanje ugotovitev kontrolnih institucij, najpogostejših napak in temu smo prilagodili svetovanje. Z nasveti in konkretnimi rešitvami na kmetijah smo povečali zavedanje, da sta kmetovanje in reja živali v skladu z zahtevami navzkrižne skladnosti, okolju in živalim prijazna in trajnostna. Hkrati pa smo sodelovali tudi pri začetnih pripravah na novo programsko obdobje, kjer se zahteve nekoliko spreminjajo in se preoblikujejo v ukrep imenovan pogojenost. Aktivnosti se nadaljujejo tudi v letu 2021.

Usposabljanja kmetijskih svetovalcev so bila izvedena s pomočjo/sodelovanjem ARSKTRP, MKGP, UVHVVR in Biotehničnega centra Rakičan. Poudarek je bil na ugotovljenih napakah pri standardu FFS.

4. SVETOVANJE IN POMOČ PRI ORGANIZACIJI IN DELOVANJU REJSKIH ORGANIZACIJ, ORGANIZACIJ PRIDELOVALCEV IN DRUGIH OBLIK PROIZVODNEGA ZDRUŽEVANJA KMETIJSKIH PRIDELOVALCEV

4.1 Vzpostavljanje lokalnih partnerstev, organizacij proizvajalcev, drugih oblik proizvodnega združevanja in novih oblik združevanja kmetijskih pridelovalcev

4.1.1 VZPOSTAVLJANJE OBSTOJEČIH IN NOVIH OBLIK ZDRUŽEVANJA KMETIJSKIH PRIDELOVALCEV

Izvedene aktivnosti:

Pridelovalce smo z osebnimi nasveti in v okviru različnih delovnih teles, združenj, rejskih organizacij, društev, povezovalnih verig (žitna, zelenjavna) spodbujali k skupni, organizirani pridelavi in trženju. Nudili smo jim strokovno pomoč pri razlagi pogojev in zakonskih okvirjev za povezovanje v organizacije proizvajalcev in skupine proizvajalcev ter druge oblike povezovanja. Strokovno podporo smo nudili tudi že obstoječim OP (npr. Pohorka), pri povezovanju vinogradnikov pod blagovno znamko Pubec, pri vzpostavitvi platforme Podravja s ponudniki iz naših kmetij, pri ustanovitvi združenja ekoloških kmetov lokalne oskrbe na področju Term Banovci oz. Veržeja z okolico, povezali smo lokalne kmetije za ponudbo waldorfski šoli in vrtcem v Pomurju idr. Posebej v času epidemije so bile aktivnosti povezane s strokovno pomočjo pri povezovanju pridelovalcev posameznih območij z namenom skupnega trženja pridelkov in izdelkov kmetij. Pripravljali smo tudi razna gradiva, predstavitve možnosti povezovanja in dobrih praks na tem področju ter prispevke v medijih, sodelovali na dogodkih, sestankih in delavnicah na te teme. Sodelovali smo tudi z institucijami in organi s področja regionalnega razvoja (RRA), v organih lokalnih akcijskih skupin in pri načrtovanju razvoja lokalnih območij (načrtovanje projektov skupaj z ostalimi deležniki lokalnega razvoja).

4.1.2 SOCIALNO PODJETNIŠTVO

Izvedene aktivnosti:

Na področju socialnega podjetništva smo v okviru JSKS strankam, ki so razmišljale o ustanovitvi socialnega podjetja predstavili prednosti statusa, možnosti registracije ter ustreznih pravno organizacijskih oblik podjetij za ustvarjanje kakovostnih delovnih mest v kmetijstvu in na podeželju, zaposlovanje ranljivih oseb ter reševanje drugih družbenih problemov. Svetovanja so bila izvedena v manjšem obsegu, ker je bilo zaradi epidemije Covid19 zanimanje »novih« socialnih podjetij v letu 2020 v

primerjavi s preteklimi leti manj (enako velja tudi za socialna podjetja v drugih dejavnostih), pa tudi zakonodaja glede ponudbe »socialnih« uslug na kmetijah (varstvo otrok, oskrba starostnikov...) še ni ustrezno rešena. Izvajala so se svetovanja in pomoč pri delovanju obstoječih socialnih podjetij, ki so se zaradi epidemije Covid-19 soočila z različnimi restrikcijami, po drugi strani pa so nekatera našla nove priložnosti. Spremljali smo tudi stanje na področju zagotovitve finančnih sredstev za socialna podjetja, vendar pa je bila načrtovana objava razpisa s strani MGRT »Socialna podjetja - spodbude za nastajanje podjetij in mladinskih zadrug 2020-2022«, ki je bila po terminskem načrtu predvidena v aprilu 2020 zaradi razglasa epidemije COVID-19 odpovedana, rezervirana sredstva pa so bila namenjena za odpravljanje posledic epidemije. Zakonodaja se na tem področju ni spreminjala (Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialnem podjetništvu – ZSocP-A; sprejet v letu 2018). Spremljali smo tudi vso ostalo zakonodajo, ki vpliva na socialno podjetništvo (ustanovitev in delovanje pravnih oseb, ki lahko pridobijo status socialnega podjetja).

4.1.3 VARNA HRANA

Izvedene aktivnosti:

Horizontalno področje pokrivamo po principu potreba – rešitev, saj nimamo skupnega specialista. Tako je bilo naše delo osredotočeno na pripravo gradiva za organe KGZS z zakonodajnega vidika glede porekla in izvora živila ter pravilnega označevanja, ki se ga trgovske verige ne poslužujejo. Sodelovali smo preko DDK tudi pri aktivni pripravi smernic glede označevanja osnovne surovine, delovni sestanek glede prilagojenega sistema obveščanja in umika živil, pripravili smo predlog sistemskih vzvodov k Strategije o zavržkih.

Sodelovali smo tudi aktivno s pripravo pripomb in predlogov k angleškim smernicam za označevanje žganj. S soavtorstvom v prispevku za dan vodarjev: Higiena namakalne vode smo ključno povezali dve panogi, ki le z roko v roki dobro delujeta. Zaradi neljube situacije Covid 19 smo preučili zakonodajo glede higienskega paketa in neposredne prodaje ter pripravili pobudo na vsa pristojna: ministrstva, vlado in inšpektorat. Svetovanje je bilo predvsem iz vsebin: prodaja od vrat do vrat, terminologija živilskega obrata, registracija mlekomata na dvorišču, zakonodaja glede MRL, rok uporabnosti živila. Pozornost smo namenili svetovanju kmetijam z registriranimi dopolnilnimi dejavnostmi (DHP, HACCAP) in splošnimi smernicami za pridelavo varne hrane. Zainteresiranim kmetijam smo svetovali tudi glede vpisa objektov obratov v register pri Uradu RS za varno hrano. Svetovali smo o označevanju živil. Z SDT sodelujemo pri certifikaciji izdelka z ZOP 'Sir Tolminc'. Izvedli smo usposabljanje svetovalcev za senzorično ocenjevanje.

4.2 Društva, nevladne organizacije in agrarne skupnosti

4.2.1 DELOVANJE DRUŠTEV, KI DELUJEJO NA PODROČJU KMETIJSTVA, TER SODELOVANJU Z NEVLADNIMI ORGANIZACIJAMI IN AGRARNIMI SKUPNOSTMI, TER IN IZVEDBA DRŽAVNIH TEKMOVANJ

Izvedene aktivnosti:

Tekmovanja so že desetletja znano pod imenom KVIZ »Mladi in kmetijstvo«. Organizacija kviza je izvedena v sodelovanju KGZS in ZSPM. Običajno je vsako leto je tekmovalo 11 -12 ekip iz celotne Slovenije, ki so bile izbrane na podlagi predhodnega izbora ekip preko občinskih in regijskih kvizov po Sloveniji. Zaradi epidemije je bil državni kviz in ostali regijski kvizi prestavljen iz običajno spomladanskega časa na jesenski čas, v mesec september, vendar tudi takrat ni bilo mogoče izpeljati kviza, zato smo se poslužili elektronske oblike tekmovanja s pomočjo aplikacije Kahoot in izpeljali državni kviz dne 29. 10. 2020. Vprašanja so pripravili KGZS-Zavodi, ZSPM in KGZS. Vprašanja so bila pestra iz kmetijstva, Nature 2000, značilnosti kmetijske proizvodnje po posameznih zavodih, kmetijske mehanizacije,...in prilagojena zahtevam aplikacije, ki sicer ni zahtevala sprememb Pravilnika s točno opredeljenimi štirimi krogi tekmovanja. Tako kot običajno smo povabili goste, da se priključijo aplikaciji in spregovorijo vsem prisotnim tekmovalcem, članom društev podeželske mladine in ostalim, ki so spremljali tekmovanje. Komisijo smo sestavljali trije člani, ki so bili določeni za običajno, klasično tekmovanje. Na kviz se je

prijavilo 56 tekmovalcev, ki so tekmovali s pomočjo aplikacije na računalniku in telefonu. Tekmovanje je potekalo dinamično in zanimivo s slikami in različnimi oblikami odgovorov, ki so imeli tako kot vedno mejen čas za razmislek. Med tekmovalci je bilo 63% deklet in 37% fantov. Uporabili smo aplikacijo Kahoot, ki je zahtevala hitrost in koncentracijo. Med dvanajst najboljšimi tekmovalci so prva tri mesta zasedli: Domen Logar, Tina Jurjevič in Florjan Klavž. Na razpis EU smo za evropsko nagrado za inovativnost kmečkih žensk smo po opravljenem notranjem razpisu k tekmovanju prijaviili 3 kandidatke. Z mladimi smo pristopili k izvedbi projekta neMoč podeželja. Mladim smo na skupnem srečanju predstavili delo Javne službe kmetijskega svetovanja, intenzivno smo tudi v letu 2020 delali na Akcijskem načrtu za mlade kmete ter začeli pripravljati Akcijski načrt za mlade kmete za prihodnjo programsko obdobje.

Poleg tega smo aktivno sodelovali z vsemi društvi na terenu ter jim nudili strokovno podporo.

5. SVETOVANJE NA PODROČJU KMETIJSKIH IN S KMETIJSTVOM POVEZANIH PREDPISOV

Izvedene aktivnosti:

V letu 2020 smo veliko časa namenili predlogom rešitev za probleme v kmetijstvu zaradi epidemije Covid 19 in dajali pripombe in predloge na vse objavljene osnutke zakonov v povezavi z blažitvijo posledic korona virusne bolezni ter pripravljali amandmaje k vsem zakonodajnim podlagam s tega področja: ZIUZEOP-A, ZDLGPE, ZZUSUDJZ,... ter

predloge in dopolnitve k predlogom odlokov MKGP glede nadomestil izpada dohodka za področje vina, govejega mesa, drobnice in dopolnilnih dejavnosti. Dopolnjevali smo zakonodajo na področju ukrepov kmetijske politike, kjer so morale biti zaradi izrednih razmer sprejete številne prilagoditve (podaljšanja) rokov in obveznosti, zaradi česar je bilo tudi mnogo več izvedenega svetovanja.

Svetovalce smo z uporabo e-sestankov in webinarjev informirali o možnostih uveljavljanja različnih ukrepov, sprejetih v okviru sprejetih paketov interventnih zakonov zaradi epidemije korona virusa in o davčnih posledicah smo seznanjali z novostmi in obveznostmi, ki jih je prinašala zakonodaja na tem področju; kmete pa obveščali predvsem preko nasvetov na spletni strani KGZS.

Svetovanje s tega področja smo nudili tako kmetijskim svetovalcem kot tudi posameznim kmetom/kmeticam.

6. VODENJE, KOORDINACIJA, USPOSABLJANJE

Izvedene aktivnosti:

Vodenje, usmerjanje dela **in koordinacija** (vključno s pripravo programa dela in poročanja ter pripravo navodil, obrazcev, obvestil, protokolov, orodij)

Vodenje in koordinacija dela JSKS je potekala preko rednih mesečnih kolegijev vodij oddelkov za kmetijsko svetovanje pri KGZ, preko kolegijev vodij oddelkov na Sektorju za kmetijsko svetovanje in kolegijev svetovalcev na zavodih. Koordinacija strokovnih nalog je potekala preko sestankov strokovnih skupin preko zoom aplikacije. Dnevna koordinacija dela je potekala preko e-pošte in informiranja svetovalcev preko intranetne spletne strani. Zaradi epidemije je bilo delo prilagojeno in potekalo preko e-kanalov.

Dopolnjevali smo program dela javne službe kmetijskega svetovanja, do njegove potrditve. Poleg rednih mesečnih in ostalih periodičnih poročil smo pripravili tudi skupno poročilo za preteklo leto in izdali publikacijo. Pripravili smo poročilo o delu JSKS za Kmetijski inštitut Slovenije za potrebe dokumenta Stanje v kmetijstvu za preteklo leto ter polletno poročilo. Med letom je sektor spremljal realizacijo izvedbe posameznih nalog po posameznih organizacijskih enotah in skupno za celotno JSKS.

Usposabljanje kmetijskih svetovalcev

Večina usposabljanj je bila realiziranih, nekatere pa smo na novo vključili v program zaradi potreb, ki so se pokazale med letom. Način dela se je v letu 2020 spremenil zaradi nastale epidemije Covid 19, zato smo za potrebe izvedbe uporabljali sodobne tehnološke prijeme.

Izvedli smo smi usposabljanja iz naslednjih področij dela: rastlinske pridelave, kmetijske politike, namakanja, dopolnilnih dejavnosti, pridelovanje krme, usposabljanje CECRA, načrtovanje gospodarjenja na kmetijah, davščin, ohranitvenega kmetijstva, živinoreje, navzkrižne skladnosti, ...

Usposabljanj, ki nismo izvedli v letu 2020 bomo izvedli v letu 2021.

7. NALOGE PO CENIKU MINISTRA

Izvedene aktivnosti:

V rastni sezoni smo za pridelovalce poljščin in vrtnin izvajali talne in rastlinske nitratne teste za potrebe okoljsko osveščene rabe dušikovih gnojil. Pripravljali smo načrte kolobarja in pri tem upoštevali lastnosti oziroma zahteve posameznih vrst rastlin ter potrebe kmetij. Na podlagi kemičnih analiz tal in analiz rastlin ter celovitega pregleda krogotoka hranil na kmetiji smo izdelovali bilance gnojil in gnojilne načrte z gnojilnim nasvetom. Pri vseh izračunih smo poleg strokovnih izhodišč upoštevali vse omejitve opredeljen v zakonodaji. Za ugotavljanje vsebnosti hranil v tleh in rastlinah smo jemali vzorce tal in rastlin ter delali talne in rastlinske teste.

Pomoč vlagateljem pri elektronskem izpolnjevanju in elektronski vložitvi zbirnih vlog se izvaja v okviru Javne službe kmetijskega svetovanja na Kmetijsko gozdarskih zavodih. Kmetijski svetovalci so, do konca podaljšane roka kampanje – zaradi epidemije Covid - 19, pomagali vsem vlagateljem, ki so se na JSKS obrnili za pomoč za elektronsko izpolnitev in elektronsko oddajo zbirnih vlog. S pripravo končnih analiz in vsebin za končno poročilo smo poskrbeli za predloge za izboljšavo dela na področju elektronskega izpolnjevanja vlog v prihodnjih letih. Zaradi epidemije Covid – 19 smo mnoge vloge izpolnjevali in oddajali dvofazno - s predpripravo vlog po telefonu oz. s pomočjo povezave preko aplikacije Zoom, za uporabo katere smo usposobili svetovalce. Na ta način smo maksimalno skrajšali čas osebnega stika med vlagateljem in svetovalcem, saj bi okužba povzročila karanteno za vse sodelavce na lokaciji in prekinitev vnosa ter tako ogrozila pravočasen vnos zbirnih vlog do postavljenega roka. Glede na podatke oddanih vlog ugotavljamo, da se število vlog vsako leto rahlo zmanjšuje (občutneje se je v zadnjih letih zmanjšalo število vlog na območju KGZ Ptuj in KGZ Murska Sobota). Razlog za to je koncentracija površin (opuščanje in združevanje kmeti) ter oddajanja zemljišč v najem.

Opravljalne so se tudi naloge priprave analiz in mnenj za uporabnike na podlagi predpisov, ki pa so podrobneje predstavljene v zavodskih programih dela.

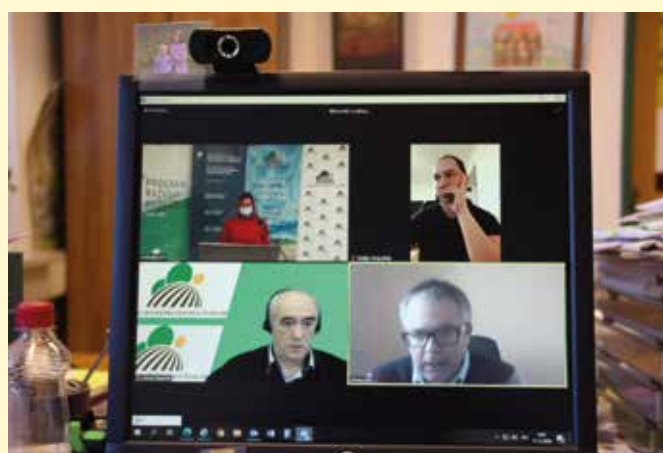
DELO SEKTORJA ZA KMETIJSKO SVETOVANJE

Glavne naloge Sektorja za kmetijsko svetovanje, ki so se vključile v program dela KGZS za leto 2020 se nanašajo na koordinacijo dela JSKS, usmerjanje dela svetovalcev, spremljanje, usposabljanje, nadziranje in analiziranje njihovega dela v sklopu JSKS.

Služba kmetijskega svetovanja se izvaja kot javna služba, financirana iz proračuna RS in drugih naolg (javnih naročil in projektov). Strokovno in organizacijsko vodstvo JSKS na področju kmetijskega svetovanja na SKS opravlja 22 strokovnjakov z različnih področij in z dvema pripravnicama na treh oddelkih. JSKS je članica mednarodnih organizacij na področju kmetijskega svetovanja: EUFRAS, SEASN in IALB, in se udeležuje sestankov upravnih odborov, seminarjev in konferenc.

Nekaj izobraževanj in delavnic smo uspeli izvesti še v januarju in februarju, po izbruhu virusa Covid-19 pa smo svoje delovanje prilagodili in preselili na digitalne medije. Med drugim smo uspeli digitalno izvesti posvet JSKS z več kot 600 udeleženci.

Kontakti zaposlenih na sektorju za kmetijsko svetovanje:

<https://www.kgzs.si/kontakti#kmetijsko-svetovanje>

Javna naročila in projekti:

<https://www.kgzs.si/kgzs/projekti>

Spodbujamo in sodelujemo pri aktivaciji pripadnosti in participaciji v sistemih odločanja preko društev, poslovno vezanih organizacij, z delom v strokovnih odborih in skupinah, ki delujejo na področju kmetijstva in razvoja podeželja:

- z ZSPM smo pristopili k izvedbi delavnic z namenom prepoznati stiske slovenskih kmetov/kmetic
- z Zvezo kmetov Slovenije smo izvedli postopke izbora kandidatov za EU PWF nagrado
- z združenji s področja DDK smo organizirali usklajevanja glede skupne identifikacije
- obeležili smo 25. Akcijo S kmetije za Vas in izdali brošuro s primeri pozitivnih praks
- aktivno smo sodelovali v Svetu za ženske na podeželju
- v okviru CPI smo sooblikovali NPK vodnik v naravi
- aktivno smo bili vključeni v SRIP HRANA (strateško razvojno-inovacijsko partnerstvo na področju Trajnostne pridelave hrane)

DIGITALIZACIJA – kmetijske svetovalce JSKS smo v letu 2020 usposobili za:

- izvajanje povezav z uporabo portala Zoom, s katerimi se lahko vključujejo na sestanke, srečanja, svetovanja na daljavo, ...
- izvedbo spletnih seminarjev, kjer je lahko prisotno večje število udeležencev ob predhodni registraciji (izvedli usposabljanja za KOPOP, DŽ, DDK, ...)
- predpripravo zbirnih vlog na daljavo s povezavo z računalnikom vlagatelja, ki lahko od doma spremlja in usmerja vnos zbirne vloge
- izdelavo Farminarjev (svetovanje v živo s terena s prenosom posnetka do večjega števila udeležencev)
- uporabo različnih orodij za snemanje in obdelavo avdijo/video posnetkov ter oblikovanje gradiv (Filmora 9, Canva, Any Video Converter, ...)

POMOČ VLAGATELJEM PRI ODDAJI ZBIRNIH VLOG. Elektronsko izpolnjevanje zbirnih vlog za leto 2020 je potekalo prilagojeno, z upoštevanjem vseh varnostnih priporočil za zaježitev širjenja epidemije COVID 19. Kmetijski svetovalci pri KGZS so pomagali 55.795 vlagateljem, kar je več kot 99 % vseh oddanih vlog za leto 2020. KGZS je ob dobrem sodelovanju z ARSKTRP in MKGP, uspelo pomagati vsem vlagateljem, ki so prosili za pomoč pri izpolnjevanju zbirne vloge. S tem delom smo omogočili, da je na slovenske kmetije za leto 2020 prišlo več kot 220 milijonov evrov.

DOPOLNILNE DEJAVNOSTI NA KMETIJI

Na slovenskih kmetijah se izvaja preko 21.000 vrst dopolnilnih dejavnosti katerim svetujemo pri njihovem razvoju, pomagamo pri promociji, sooblikujemo normativno področje in si prizadevamo za njihovo prepoznavnost :

- izvedenih je bilo preko 400 osebnih svetovanj
- nudena je bila strokovno vsebinska in pravna pomoč nosilcem DDK pri kandidiranju na določene razpise
- reševali smo določena medresorska neskladja
- kmetijske svetovalce in kmete smo informirali o normativni urejenosti posameznih vrst DDK in jih seznanjali z novostmi s svojega področja dela
- izvedli smo Posvet o DDK
- izdali brošuro o Avtohtonih slovenskih začimbah in njihovi tradicionalni uporabi
- usposobili smo se za spletne sestanke, predavanja, izvedbo prireditev

GOSPODARJENJE NA KMETIJAH, KMETIJSKA ZAKONODAJA IN OBDAVČITVE

V okvirih ekonomskega svetovanja smo pripravili številne kalkulacije za posamezne kmetijske proizvode ter podlage za izdelavo razvojnih in strateških načrtov kmetij. Izvajamo panožne krožke za optimiranje proizvodnje ter skrbimo za razvoj aplikacije Farm Manager. Kmetijske svetovalce in kmetije seznanjamo z zakonodajnimi novostmi. Glede na spremembe davčne ureditve svetujemo glede optimiranja davčnega statusa kmetij in predlagamo njihovo ukrepanje glede vstopa v sistem DDV, statusa pavšalistov in urejanja drugih davčnih obveznosti.

KREPITEV INOVACIJ IN PRENOS ZNANJA V PRAKSO

V letni spletni posvet JSKS ter v strokovna izobraževanja kmetov smo vključili predstavitve uspešnih domačih in tujih že zaključenih projektov EIP (Evropsko Inovativno Partnerstvo). Z inovativnimi ugotovitvami in dosežki EIP projektov v izvajanju smo preko ogleda dobrih praks seznanjali kmetijske svetovalce in kmete ter tako širili nova znanja in inovacije v kmetijski praksi..

IZOBRAŽEVANJE IN USPOSOBLJANJE V KMETIJSTVU

Kmetijam je bilo pogosto svetovano glede pridobitve ustrezne izobrazbe, dodatnih, znanj spretnosti in načinov pridobitve poklicne usposobljenosti. Za potencialne kandidate so bila izvedena usmerjena svetovanja in informiranje glede pridobitve Nacionalne poklicne kvalifikacije s področja kmetijstva in predelav na tradicionalen način (NPK): pojasnjevanje vstopnih pogojev za pridobitev NPK, možnosti pridobitve NPK (izvajalci, vrste NPK, ...), možnosti glede pridobivanja dodatnih znanj. V času epidemije COVID so bile izvedene številne aktivnosti in vloženo veliko truda za ponovno izvajanje postopkov potrjevanj in preverjanj NPK.

KLJUČNE AKTIVNOSTI

JSKS je **na področju osebnega svetovanja pri pripravi vlog** na PRP razpise in pri izvedbi PRP projektov podala kar 17.7% vseh osebnih nasvetov. Svetovalci so kmete in druge vlagatelje informirali o vsebinah razpisov iz Programa razvoja podeželja PRP 2014-2020 (v nadaljnjem tekstu PRP) in jim svetovali pri pripravi vlog, zahtevkov in letnih poročil. Zaradi epidemije Covid-19 smo na daljavo pripravili vse PRP zahteve in izvedli javno informiranje o 16. in 17. javnem razpisu podukrpea 4.1 Naložbe v kmetijska gospodarstva preko webinarjev z udeležbo 443 udeležencev. KGZS info točke so izvedle predstavitve 12 PRP javnih razpisov in nudile svetovanje pri izvajanju 18 PRP javnih razpisov. Mladi prevzemniki so prejeli 8.896 osebnih svetovanj pri pripravi vloge in 965 svetovanj pri pripravi zahtevkov. Pri pripravi PRP investicijskih vlog pa so kmetije in drugi vlagatelji prejeli 40.238 osebnih svetovanj in kar 1.493 svetovanj pri pripravi zahtevkov. 3.482 vlog pa so svetovalci pripravili za 2. JR podukrpea 6.3 Pomoč za razvoj dejavnosti namenjene razvoju majhnih kmetij v višini 17.5 mio Eur.

Aktivno sodelovanje JSKS pri zagotavljanju reprezentativnega vzorca poročevalskih kmetij FADN (vabljenje v vzorec, skrb za pravočasno oddajo mesečnih poročil, priprava člankov za spletno stran KGZS, priprava prispevka za kmetijsko oddajo Ljudje in zemlja, spletno usposabljanje svetovalcev, srečanje inštitucij, ki delajo na FADN področju). Slovenija mora enako kot vse članice EU zagotavljati konstantno število kmetij v vzorcu FADN, sicer bi lahko prišlo do ustavitve plačil prispevkov iz skladov EU.

Izvedli smo dvodnevno **usposabljanje svetovalcev po metodologiji CECRA** za 1. generacijo kmetijskih svetovalcev v Sloveniji, katerih cilj je **pridobiti certifikat CECRA – standard usposobljenosti za delo v kmetijskem svetovanju**. To je že tretji modul, ki ga je opravila ta skupina svetovalcev. Pridobitev certifikata CECRA svetovalcem potrjuje osvojene svetovalne veščine v skladu z visokimi evropskimi standardi in odpira možnost povezovanja panožnih strokovnjakov znotraj države in mednarodno. V skladu s pogoji za akreditacijo institucije za izvajanje CECRA usposabljanj smo vzpostavili tudi spletno stran CECRA KGZS.

Na področju **navzkrižne skladnosti** je bilo izvedeno usposabljanje za kmetijske svetovalce s področja FFS, uporabe, ugotovljenih napak pri ravnanju s FFS in s samim pomenom in postopkom preverjanja naprav za nanašanje FFS. Usposabljanje je bilo izvedeno v februarju v Rakičanu. Na področju priprav na novo finančno obdobje samo sodelovali v delovni skupini za pogojenost, ki bo kot sklop ukrepov/intervencij nadomestil navzkrižno skladnost.

Aktivnosti na področju **ekološkega kmetovanja** so potekale v skladu z omejitvami zaradi epidemije covid 19. V letu 2020 je ministrstvo izvedlo prvo generično promocijo ekološkega kmetovanja; JSKS je bila aktivno vključena v delovno skupino za pripravo kampanije. Preko platforme Zoom smo imeli srečanja strokovne skupine, kjer smo opredelili o prioritetah dela ter se opredelili do predloga trenutnih vsebin strateškega načrta SKP za novo programsko obdobje. Aktivno sodelovali na vseh delavnicah (9) za pripravo tega dokumenta. Skupaj s strokovno skupino za ekološko kmetovanje smo pripravljali tudi predloge pripomb in dopolnitev na predloge EU in nacionalnih dokumentov s tega področja. V letu 2020 smo vzpostavili tudi dokaj dobro sodelovanje z drugimi institucijami, ki delujejo na področju ekološkega kmetovanja, kar je izredno pomembno za nadaljnji razvoj tega sektorja.

KLJUČNE AKTIVNOSTI

V letu 2020 smo se **uspešno prijavi na 4 javna naročila** v povezavi z izvajanjem ukrepov kmetijske politike **ter izvajali številna javna naročila, na katera smo se javili že prej**. Aktivnosti na področju javnih naročil zajemajo, v grobem, prijavo na javno naročilo, skupno izvedbo z vsemi osmimi Kmetijsko gozdarskimi zavodi ter pripravo zaključnega poročila. Doprinos javnih naročil je predvsem v izpolnjenih obveznostih kmetov za ukrepe Skupne kmetijske politike.

V letu 2020 so bile izdane odločbe za 5. in 6. javni razpis **Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete**. Kar 80 odstotkov vlog za oba razpisa je bilo pripravljenih v okviru sistema Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije. Organizirane so bile javne predstavitve ter informiranje prek različnih informacijskih kanalov. Tako je bilo v letu 2020 262 mladim kmetom dodeljenih 9.229.200,00 evrov nepovratnih sredstev. **Skupaj z ZSPM in MKGP smo organizirali tudi 5. Srečanje mladih prevzemnikov**, ki je seveda zaradi razmer potekalo virtualno preko spleta. Osrednja tema letošnjega srečanja je bila pomen kvalitete življenja na kmetiji, soočenja s stresom in duševnim zdravjem ter o pomenu medgeneracijskih odnosov.

V letu 2020 smo aktivno izvajali naslednje projekte:

- LIFE NATURAVIVA (KGZS partner)
- NEWBIE (na KGZS smo člani usmerjevalne skupine)
- LIFE NATURA IP (KGZS partner)
- SESAM (KGZS partner)
- FAIRSHARE (KGZS v okviru SEASN)
- CRP okolje (KGZS partner)
- EIP Seneno meso in mleko (KGZS vodilni partner)
- RUR-16-2019 – i2Connect (KGZS v okviru SEASN)
- EIP EKOPAKT (KGZS partner)
- EIP BONITA (KGZS partner)

Izpostavili bi project **EIP EKOPAKT**, s katerim želimo vpeljati sistem sledljivosti na področju ekološkega govejega mesa in pa FAIR share projekt, kjer smo v začetni fazi aktivnosti implementacije novih digitalnih orodij v delo naše JSKS (vzpostavitev orodja ISM ter spletne učilnice)

Rastlinska pridelava:

- vodenje in koordiniranje dela JSKS na področju rastlinske pridelave,
 - vodenje služb na področju poljedelstva, travništva in pašništva, vrtnarstva, sadjarstva, hmeljarstva, oljkarstva, vinogradništva in vinarstva,
 - svetovanje, priprava gradiv, člankov.
- V letu 2020 poudarek na:
- tehnologije pridelave, gnojenje in varstvo rastlin,
 - vključevanje metuljnic in manj razširjenih poljščin v kolobar,
 - izvedba agrarnih operacij – odprava zaraščanja,
 - pomoč in svetovanje pri izvedbi ukrepov kmetijske politike,
 - priprava seznamov potrebnih FFS, usklajevanje z zastopniki in UVHVVR, priprava vlog za registracije FFS,
 - priprava specializiranih strokovnih izobraževanj za kmetijske svetovalce,
 - sodelovanje pri pripravi in posodobitvi gradiv in tehnoloških navodil kot npr. namakanje, ohranjanju organske snovi v tleh v zelenjadarstvu, kako preprečujemo sušo v vrtnarski pridelavi, pridelava navadnega in pivovarskega ječmena, paša konj, pridelava jabolk idr.
 - strokovna podpora zelenjavne in žitne verige,
 - sodelovanje z JSSN v rastlinski pridelavi.

Okoljevarstvo in podnebne spremembe:

- vodenje in koordiniranje dela JSKS na področju varovanja okolja in podnebnih sprememb.
- V letu 2020 poudarek na:
- upravljanje in varstvo voda: urejanje vodotokov, vodni zadrževalniki, odškodnine, tehnologije pridelave in gradnje na VVO, namakanje: izvedba akcijskega načrta namakanja, priprava operativnega načrta JSKS za leto 2020,
 - FFS, gnojenje: varna raba FFS, izvedba IVR, varovalni pasovi, uporaba digestata, odpadne silažne folije, soorganizacija delavnice o varni rabi FFS,
 - biodiverziteti in kmetovanje na varovanih območjih: sodelovanje pri oceni uspešnosti ukrepov in aktivnosti za pripravo novih ukrepov, organizacija delavnic s področja naravovarstva,
 - embalaža: aktivnosti za razbremenitev kmetij glede birokratskih postopkov ter usposabljanje na področju odpadnih voda,
 - podnebne spremembe: nadgradnja sistema zavarovanja kmetijske pridelave, spremljanje pojava novih ŠO, ocena vpliva vremena na rastline, priprava poročil o škodi zaradi vremenskih razmer.

Živinoreja:

- vodenje in koordiniranje dela JSKS na področju živinoreje,
 - vodenje služb na področju govedoreje, prašičereje, reje drobnice, perutnine in ribogojstva,
 - svetovanje, priprava gradiv, člankov.
- V letu 2020 poudarek na:
- svetovanje tehnologij reje, zdravstvenega varstva, optimizacije prehrane rejnih živali, vključno s pridelavo kakovostne krmne baze in izvedbo paše ter dobrobiti živali,
 - aktivnosti v zvezi s pojavom aviarne influence, preprečevanje okužb, obveščanje rejcev,
 - pogajanja in uveljavitev zakona na področju APK ter izvedba odloka o pomoči prašičerejcem, prodaja prašičev in prihodi na dvorišča,
 - problematika ZnO v prehrani prašičev,
 - sodelovanje pri pripravi gradiv in tehnoloških navodil kot npr. o grizenju repov v rejah prašičev pitancev, pravilnem postopku zakola prašičev, pomenu analize krme, normativih za goveje pitance, trženju mesa drobnice, kužni šepavosti pri drobnici idr.,
 - reševanje problematike rejcev divjadi v oborah.

KLJUČNE AKTIVNOSTI

Novogradnje in adaptacije objektov:

- vodenje in koordiniranje dela JSKS na področju gradenj,
 - vodenje službe na področju gradnje kmetijskih objektov.
- V letu 2020 poudarek na:
- na področju investicij in posodabljanj kmetijskih gospodarstev priprava vsebine in predlogov ter odgovorov glede pridobitve gradbenega in uporabnega dovoljenja ter pojasnjevanje vsebine s področja dobrobiti živali v povezavi s posodobitvami kmetijskih gospodarstev,
 - aktivno sodelovanje pri pripravi nove gradbene zakonodaje in implementaciji le-te v prakso,
 - iskanje rešitev za poenostavitev pogojev za gradnjo rastlinjakov,
 - pomoč pri načrtovanju standardov in tehnoloških posodobitev.

Obravnavna zakonodaje, priprava gradiv in ostale aktivnosti:

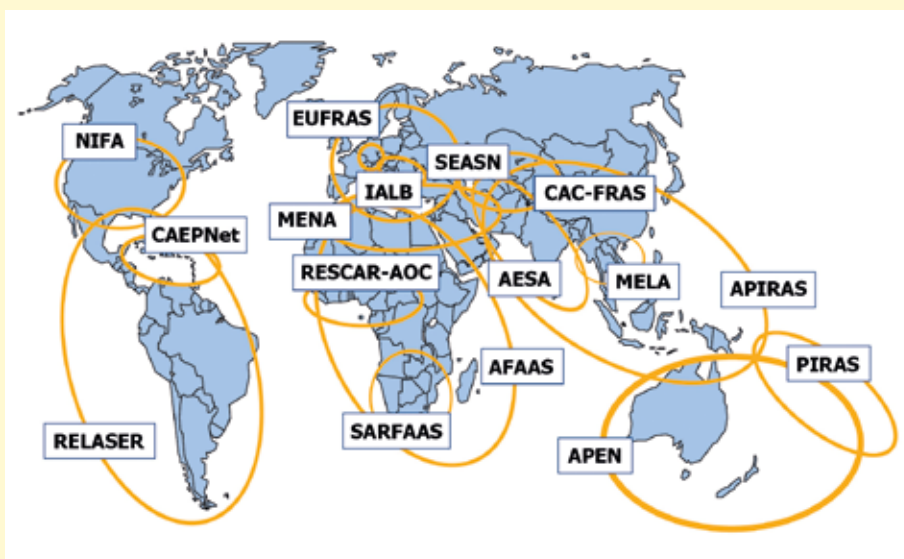
- v letu 2020 pripombe in predlogi sprememb za 63 zakonskih predlogov: 10 zakonov, 17 uredb, 17 pravilnikov, 18 drugih dokumentov,
- gradiva z različnih področij kot npr. predlogi strateških načrtov SKP 2023 – 2027 za posamezne panoge, pomoč pri pripravi predlogov PKP zakonodaje in pobude za reševanje težav v vseh sektorjih zaradi epidemije covid-19, študija in analiza potreb Nextgen, stanje na področju žit, viroidna zaknelost hmelja, odkup zelenjave in prodaja na premičnih stojnicah, pobuda za podaljšanje roka setve in pokritosti tal s prezimno zeleno odejo in za neprezimne medonosne posevke v okviru KOPOP ter PEP na območju cele Slovenije, odškodnine na VVO, problematika OOTT idr.,
- obsežno sodelovanje pri spreminjanju zakonodaje s področja urejanja kmetijskih zemljišč in pri spremembi ZKme,
- aktivnosti v zvezi s pripravo programa optimiranja krmnih obrokov rejnih živali za uporabo,
- sodelovanje v 25 delovnih telesih in vodenje 10 strokovnih skupin: za poljedelstvo, vrtnarstvo, travništvo, pašništvo in pridelovanje krme, sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo, namakanje, reja drobnice, govedorejo, gradnjo kmetijskih objektov, prašičerejo.

Varna hrana in sheme kakovosti:

- vodenje in koordiniranje dela JSKS na področju varne hrane in shem kakovosti,
- V letu 2020 poudarek na:
- sodelovanje v sektorskih odborih in pri pripravi specifikacije IK za žita, za meso drobnice in specifikacije »Istrski med«,
 - aktivno informiranje uporabnikov o možnosti vključevanja v sheme, JR, odvajanju prispevka,
 - aktivno sodelovanje na posvetu DSK (nujnost lokalne sheme),
 - usposabljanje za kratke verige, svetovanje za JR in e-katalog živil,
 - 10-letnica TZS (posvet, medijske aktivnosti, videoposnetki),
 - sodelovanje pri ocenjevanju čajev ter krušnih in pekovskih izdelkov na razstavi DSK,
 - priprava in oddaja zadnje verzije specifikacije za »slovensko pitico« na EU komisijo.

Vključenost JSKS v mednarodni sistem svetovalnih organizacij: preko EUFRAS-a in SEASN-a do GFRAS-a

Na mednarodnem področju imamo aktivno vlogo (predsedujemo, Igor hrovatič) organizaciji kmetijskih svetovalcev iz jugovzhodne Evrope (SEASN), kjer na rednih srečanjih gradimo povezovanje, sodelovanje, skupne prijave in izvedbe projektov (FAIRSHARE in I2CONNECT). Sodelujemo v mreži CECRA, ki povezuje svetovalne organizacije, ki organizirajo in izvajajo metodološko usposabljanje svetovalcev iz mehkih veččin. V letu 2020 smo sodelovali z Evropsko mrežo organizacij za kmetijsko svetovanje EUFRAS (<http://www.eufRAS.eu>), ki združuje 54 organizacij s področja kmetijskega svetovanja iz 30 evropskih držav. Sodelujemo kot člani upravnega odbora v EUFRAS-u (Anton Jagodic), ki je mreža evropskih kmetijskih svetovalcev, aktivno smo sodelovali na redni letni skupščini ki je bila izvedena v Atenah. Sodelovali smo na interaktivnem spletnem seminarju EUFRAS-a o izmenjavi izkušenj, rešitvah in delovanju svetovalnih organizacij v okviru pandemije COVID-19. Kot rezultat je bilo pripravljeno stališče, ki je bilo posredovano vsem državam in Evropski komisiji. Sodelovali smo na spletnih seminarjih na temo izvajanja farmarjev in demonstracij s pomočjo video tehnologije ter se udeležili mednarodne spletne konference svetovalnih organizacij IALOB, EUFRAS in GFRAS.

DELO JAVNE SLUŽBE KMETIJSKEGA SVETOVANJA PO KMETIJSKO GOZDARSKIH ZAVODIH SLOVENIJE

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
CELJE

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
Kmetijsko gozdarski zavod Celje
ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE CELJE
Trnoveljska cesta 1, 3000 Celje
Tel.: 03/425-55-00, Fax: 03/425-55-30
E-mail: info@ce.kgzs.si
Spletna stran: www.kmetijskizavod-celje.si

Število kmetij: 15.178

Kmetijska zemljišča v uporabi (ha): 79.274

Vodja oddelka: Vesna Čuček

Terenski kmetijski svetovalci: 33 + 2

pripravniki

Svetovalci specialisti: 15

Svetovalci za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti: 6

Izpostave: Celje, Laško, Šentjur, Šmarje pri Jelšah, Žalec, Mozirje, Slovenske Konjice, Velenje, Dravograd, Slovenj Gradec, Ravne na Koroškem

Kmete smo redno seznanjali o možnostih ter omejitvah pri prodaji kmetijskih pridelkov in izdelkov v času epidemije, saj so se le-te nenehno spreminjale.

Ker se je veliko utečenih prodajnih poti v javne zavode vzgoje in izobraževanja zaradi epidemije čez noč prekinilo in se je ustavila tudi prodaja na tržnicah, so kmetje iskali nove prodajne poti. V letu 2020 je dejavnost predelave priglasilo veliko novih kmetij, kar je še povečalo potrebe po svetovanju s področja zagotavljanja varne hrane in drugih zahtev s področja predelave in prodaje živil.

Poleg tega je bil poudarek na ekološkem kmetovanju, pridelovanju zelenjadnic, optimiziranju prehrane živali, dopolnilnih dejavnostih in mladih kmetih.

Veliko časa smo namenili pripravi predlogov, pobud in pripomb na osnutke protikoronskih zakonov in odlokov o sektorskih finančnih pomočeh ter svetovanju kmetijam v zvezi z ukrepi vlade. Ker so bile turistične kmetije zaradi zaprtja najbolj prizadete, smo številne aktivnosti v zvezi ukrepi vlade koordinirali v dogovoru z Združenjem turističnih kmetij Slovenije.

Skupaj smo naredili pomemben korak na področju digitalne pismenosti kmetovalcev. Kmetom smo pomagali pri nalaganju programske opreme za udeležbo na video usposabljanjih na daljavo. Tako so jim ta digitalna orodja postala lažja za uporabo in so se lahko udeleževali srečanj krožkov ter različnih obveznih usposabljanj, ki smo jih izvajali.

KLJUČNE AKTIVNOSTI

Na področju razvoja kmetijskih gospodarstev smo informirali, svetovali in pomagali pri pripravi dokumentacije za pridobivanje nepovratnih sredstev iz velikega števila objavljenih PRP razpisov (med drugim 1.200 majhnim kmetijam za podukrep 6.3) ter ugodnih posojil SRRS iz Ribnice. S kmeti smo preučili pogoje in obveznosti za omenjene finančne instrumente, ki jim omogočajo realizacijo načrtovanih investicij.

Zelo intenzivno smo bili vključeni v projekte posodobitve 1.000 ha namakalnih sistemov z več uporabniki v Spodnji Savinjski dolini v skupni vrednosti 4,9 milijonov evrov: svetovali smo pri pripravi pogodb z izvajalci, pridobitvi sredstev, pripravi zahtevkov za 100% povrnitev stroškov... Poleg tega smo društvu namakalnih naprav Novo Celje nudili strokovno pomoč v zvezi s pripravo dokumentacije in projektov za posodobitev namakalnih sistemov, s katerimi bodo kandidirali na prihajajočih razpisih v 2021. Svetovali smo namakanje v skladu s smernicami dobre prakse in kot soavtorji sodelovali pri izdaji Tehnoloških navodil za namakanje.

DOGODKI KGZ CELJE

Posodobitev 1.000 ha namakalnih sistemov v Savinjski dolini

Zagotovili smo strokovno pomoč društvoma namakalnih naprav Breg Roje in Kaplja vas pri pripravi dokumentacije in vlog v posodobitev štirih namakalnih sistemov za okrog 300 uporabnikov ter pri izvajanju investicije in pripravi zahtevkov za odobrena sredstva.

ABC o mladem prevzemniku je bil prvi spletni seminar, ki je potekal preko Zooma in bil hkrati v živo prenašan tudi preko Facebooka. Pri pripravi in izvedbi vsebine je sodelovala Polona Starc, svetovalka specialistka za področje razvoja podeželja. Še vedno aktualen posnetek je na <https://zspm.si/abc-o-mladem-prevzemniku/>

Pomoč pri promociji turističnih kmetij

Združenju turističnih kmetij Slovenije smo pomagali pri izvedbi novinarske konference v maju, kjer smo predstavili prednosti varnega oddiha na kmetijah. Koordinirali smo tudi celotno pripravo ponatisa kataloga, ki je novembra izšel v šestih jezikih, v nakladi 56.000 izvodov.

Prodajni avtomati za izdelke s kmetij v Mozirju

Zaradi epidemije in s tem povezanimi težavami pri prodaji, so kmetje iskali nove prodajne poti in rešitve, zato smo jim pri tem pomagali z nasveti.

Preprečevanje škod zaradi divjih zveri

Na povabilo Zavoda za gozdove Slovenije sta si dobre prakse varovanja živine pred divjimi zvermi v Švici, skupaj z drugimi strokovnjaki in rejci iz Slovenije, ogledala mag. Tatjana Pevec in Dominik Pečovnik ter pripravila odlično reportažo za Kmečki glas.

Kmetje odlično sprejeli usposabljanja preko spleta

Eno od srečanj pridelovalcev zelenjave Savinjske in Koroške regije z usposabljanjem na temo Virusi in njihovi prenašalci v pridelavi plodovk in bučevk.

Svetovalci specialisti:

<https://www.kmetijskizavod-celje.si/celje/kontakti#oddelek-za-kmetijsko-svetovanje>

Svetovalci na izpostavah zavoda:

<https://www.kmetijskizavod-celje.si/celje/kontakti#izpostave>

Javna naročila in projekte v okviru PRP:

<https://www.kmetijskizavod-celje.si/prp/prp-2014-2020#2020-in-2021>

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
KRANJ

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
Kmetijsko gozdarski zavod Kranj
ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE
Cesta Iva Slavca 1, 4000 Kranj
Tel.: 04/280-46-00, Fax: 04/280-46-12
E-mail: zavod@kr.kgzs.si
Spletna stran: www.kgz-kranj.si

Število kmetij: **4.398**

Kmetijska zemljišča v uporabi (ha): **32.145**

Vodja oddelka: **Tomaž Cör**

Terenski kmetijski svetovalci: **14**

Svetovalci specialisti: **5**

Svetovalci za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti: **2**

Izpostave: **Kranj, Radovljica, Škofja Loka**

Področja dela kmetijskih svetovalcev specialistov:
živinoreja, rastlinska pridelava, agrarna ekonomika,
razvoj podeželja, ribogojstvo

Preprečevanje in prilagajanje podnebnim spremembam

Prehrana domačih živali je področje živinoreje, ki je najpomembnejše tako za zdravje živali, za ekonomiko kmetij kot tudi za preprečevanje in blaženje podnebnih sprememb. S svetovanjem na tem področju želimo doseči, da bi na kmetiji imeli izračunane uravnotežene krmne obroke za zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov, ki bi bili obenem tudi tehnološko primerni in ekonomsko upravičeni.

Svetovanje v zvezi s FADN knjigovodstvom

Vzpostavitev vzorca kmetij ki poročajo po FADN knjigovodstvu je obveznost vsake države EU. Na Gorenjskem skušamo kmetom kakovostno svetovati pri vodenju tega knjigovodstva, obenem pa poskušamo njegove podatke vključiti v razmišljanje o razvoju posamezne kmetije.

Vzpodbujanje pridelave kakovostne voluminozne krme

Kakovostna voluminozna krma je osnovni pogoj za ustrezen krmni obrok prežvekovalcev. S svetovanjem skušamo doseči, da bi rejci, kljub podnebnim spremembam, znali na svojih travnikih pridelati kakovostno voluminozno krmo in jo tudi ustrezno skladiščili, da bi ohranili njeno hranilno vrednost.

KLJUČNE AKTIVNOSTI

Vzpodbujanje dopolnilnih dejavnosti predelave kmetijskih pridelkov

Na Gorenjskem imamo glede na slovensko povprečje velik delež kmetij, ki imajo registrirano vsaj eno dopolnilno dejavnost, vendar prevladujejo dejavnosti uslug s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo. S svojim svetovanjem poskušamo čim več kmetij navdušiti zlasti za predelavo kmetijskih pridelkov ter doseči višjo kakovost predelanih izdelkov.

Vzpodbujanje ribogojstva in promocija ribjih izdelkov.

Skupni specialist za ribogojstvo, ki deluje na področju celotne Slovenije svetuje pri načrtovanju in izgradnji ribogojnic. To svetovanje sega od vodnih dovoljenj, analiz vode do gradnje in tehnoloških rešitev v ribogojstvu. Obenem spodbuja tudi predelavo rib in drugih vodnih organizmov v kakovostne izdelke ter sodeluje pri ocenjevanju teh izdelkov doma in v tujini.

Ohranjanje biotske pestrosti

Velik del območja Gorenjske je vključene v Triglavski narodni park in območja Natura 2000. S svojim delovanjem skušamo ohraniti biotsko pestrost, tako z ohranjanjem planin, z vzpodbujanjem reje avtohtonih pasem domačih živali, kot tudi z ozaveščanjem glede pomena oprasovalcev za kmetijstvo.

DOGODKI KGZ KRANJ

Ponovna vzpostavitev pridelave krompirja v Bohinju

S preizkusom različnih sort, ki bi bile primerne za rastne pogoje v Bohinju, smo poskušali ponovno obuditi pridelavo krompirja. Rezultati so bili vzpodbudni, a ker nismo mogli pripraviti delavnic za kmete, smo posneli video : <https://www.youtube.com/watch?v=hwXGAhjlqDY&t=11s>

Vzpodbujanje pridelave kakovostne voluminozne krme

Za ohranjanje travne ruše je potrebno občasno dodatno sejati travno-deteljnih mešanic. Posnetek s kmetije Gantar, Malenski vrh.

Okrogla miza o lokalni samooskrbi na Gorenjskem

Na odmevni okrogli mizi, ki smo jo organizirali v Lescah, smo razpravljali o lokalni samooskrbi s kmetijskimi pridelki, o kratkih dobavnih verigah ter o oskrbi javnih zavodov s kakovostnimi živili.

Vzpodbujanje dopolnilnih dejavnosti predelave živil

S predelavo živil na eni strani podaljšujemo rok uporabnosti živil, na drugi strani pa dodajamo vrednost kmetijskim pridelkom in izdelkom in s tem izboljšujemo dohodkovni položaj kmetij.

Priznanje kmetijskemu svetovalcu

Kmetijski svetovalec dušan Jovič je prejel priznanje Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije za dolgoletno uspešno delo na območju Bohinja.

Vzpodbujanje ribogojstva in predelave vodnih organizmov

Miha Štular, skupni specialist za ribogojstvo, deluje na področju celotne Slovenije in svetuje pri načrtovanju in izgradnji ribogojnic.

Kontakt svetovalcev:

<https://www.kgz-kranj.si/kontakti-jsks>

Javna naročila in projekti:

<https://www.kgz-kranj.si/prp>

(za javna naročila je potrebno pritisniti tipko »Preberi več«)

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
LJUBLJANA

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
Kmetijsko gozdarski zavod Ljubljana
ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE LJUBLJANA
Gospodinjna ulica 6, 1000 Ljubljana
Tel.: 01/513 07 00, Fax: 01/513 07 41
E-mail: tajnistvo@lj.kgzs.si
Spletna stran: www.lj.kgzs.si

Število kmetij: **10.044**

Kmetijska zemljišča v uporabi (ha): **84.491**

Vodja oddelka: **Tomaž Močnik**

Terenski kmetijski svetovalci: **29 + 1 pripravnica**

Svetovalci specialisti: **9**

Svetovalci za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti: **5 + koordinatorica**

Izpostave: **Cerknica, Domžale, Grosuplje, Kamnik, Kočevje, Litija, Dobrunje, Logatec, Medvode, Ribnica, Zagorje ob Savi, Vrhnika, Ljubljana, Dobrova, Ig**

Uvajanje novih ali alternativnih poljščin

v kolobar na njivah, svetovanje pri izboru ustreznih sort za setev/sajenje, glede na klimatske spremembe, teksturo tal in založenost tal z gnojili, poudarek je bil na gnojenju z zmanjšanjem izpustov dušika v zrak. Izvajanje delavnic o prepoznavanju novih oziroma neželenih rastlin na njivah in travnikih ter v nekmetijskem okolju. Svetovali smo zatiranje nezaželenih rastlin brez uporabe herbicidov tako pred setvijo kot v času rasti posevkov, s primernimi stroji za slepo setev, okopavanje, česanje...). Z vsemi varnostnimi ukrepi zaradi epidemije korona virusa, smo organizirali tradicionalna izobraževanja (Dan žit, Dan koruze) in ogled sortnih poskusov na poskusnih poljih KIS.

Spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti

s predstavitvijo ekonomsko zanimivih novih tržnih usmeritev in niš, primerov inovativnih tržnih praks, izvedbo delavnic na temo učinkovitega spremljanja stroškov proizvodnje na kmetijskem gospodarstvu in seznanjanjem z ekonomičnostjo posameznih proizvodnih usmeritev, predstavitvami aktualnih razpisov iz Programa razvoja podeželja in drugih virov financiranja, izdelava vlog, poslovnih načrtov, zahtevkov...

Usmerjeno individualno svetovanje, predavanja, krožki, posveti – večino preko webinarjev, videoposnetkov nasvetov, farminarjev. Z ozirom na spremenjene vremenske vzorce, je bil velik poudarek na svetovanju ukrepov in tehnologiji pridelave tako v sadjarstvu kot vrtnarstvu, v smeri **blažitve podnebnih sprememb**. Tako smo v sadjarstvu predvsem spodbujali k povečanju površin z namakanjem, oroševanjem in s protitočnimi mrežami ter uvajanju novih tehnologij za zaščito sadnega drevja proti slani.

KLJUČNE AKTIVNOSTI

Tehnologijo reje živali smo usmerjali predvsem v **zmanjševanje izpustov toplogrednih plinov** (metan in didušikov oksid) ter amonijaka v ozračje, se pravi v optimiziranje krmnih obrokov za vse kategorije živali. Prioriteta je bila svetovanje za izboljšanje doma pridelane voluminozne krme, analize krme v povezavi z optimiziranjem prehrane, spremljanje zdravstvenega stanja živali s poudarkom na aktualni problematiki v reji in opozarjanje na pomen izvajanja bioloških varnostnih ukrepov ter preprečevanje antimikrobne rezistence.

Pri pridelavi krme na njivah smo veliko pozornost namenili ustreznemu izboru sort rastlin glede na potrebe kmetije in naravne danosti, poudarek je bil na pomenu pravilne izvedbe vseh agrotehničnih ukrepov pri pridelavi, spravilu in skladiščenju oziroma konzerviranju krme. Spodbujali smo uvedbo paše na kmetijah in pripravili tehnološka priporočila za izboljšanje kakovosti pridelane krme. Izvedli smo demonstracijski prikaz obnove degradiranih površin travne ruše, z dosejavanjem in vsejavanjem. Svetovali smo ukrepe za preprečevanje širjenja invazivnih tujerodnih rastlin in ukrepe za preprečevanje zaraščanja.

Sprotno svetovanje in obveščanje o trenutnih odlokih vlade glede ponujanja blaga in storitev zaradi epidemije korona virusa, obveščanje turističnih kmetij o vsebini trenutno veljavnih odlokih glede delovanja gostinske in negostinske dejavnosti, o možnostih uveljavljanja finančnega nadomestila izpada dohodka, o izredni pomoči v obliki mesečnega temeljnega dohodka, priprava navodilo **Ukrepi na davčnem področju** za blažitev posledic koronavirusa za kmetije, ki imajo priglašeno dopolnilno dejavnost.

DOGODKI KGZ LJUBLJANA

Ugotavljanje pojava škodljivcev v rastlinjaku. Pri zelenjadnicah je bilo še vedno v ospredju integrirano varstvo, spodbujali smo predvsem biotično varstvo in ostale metode varstva rastlin z nizkim tveganjem.

Demonstracijski prikaz in praktična delavnica o sajenju jagod.

Najprimernejša tla za gojenje jagod so srednje težka, globoka in zračna tla z dovolj humusa (4 %) in dobro zmožnostjo zadrževanja vode. Jagode lahko gojimo v nižinskih in hribovitih območjih. Z ustrežno izbiro časa sajenja in tehnologije lahko sveže plodove ponudimo praktično skozi celo leto. **TEMELJITA PRIPRAVA TAL ZA SAJENJE JAGOD** je predpogoj za uspešno pridelavo.

Najučinkovitejši ukrep za vzdrževanje ustreznega zdravstvenega stanja parkljev je preventiva, kamor spada tudi obrezovanje parkljev, ki se ga priporoča izvesti enkrat do dvakrat na leto, zato smo za rejce izvedli demonstracijski prikaz obrezovanja parkljev na kmetiji.

Na trajnem travinju, je za doseg optimalne kakovosti krme ključna ustrezna botanična sestava travne ruše, za katero je potrebna usklajenost intenzivne rabe in gnojenja. Potrebna je uravnotežena raba travne ruše, ustrezni termini rabe, pravilna izvedba košnje in ukrepi za preprečevanje zapleveljenosti. V ta namen smo izvedli delavnice o prepoznavanju plevelov v travni ruši.

Spremenjene razmere v Sloveniji in celotnem svetu, so se odražale tudi pri delu svetovalne službe. Izobraževanje kmetov in njihovih družin se je za čas epidemije v celoti preneslo na splet. Na to smo se morali precej hitro prilagoditi tako svetovalke in svetovalci kot tudi kmetje. Uspelo nam je!

V začetku junija je pravi čas za prognozo pričakovanega pridelka žit, zato je KGZS – zavod LJ, 10. 6. 2020, v sodelovanju s Kmetijskim inštitutom Slovenije, na poskusnem polju v Jabljah pri Mengšu, izvedla **tradicionalni DAN ŽIT**, z vodenim ogledom makroposkusov različnih sort žit. Spremljevalna predavanja in komentarji, pa so se tokrat, zaradi epidemije koronavirusa COVID 19, preselili na splet.

Kontakt svetovalcev:
<https://lj.kgzs.si/svetovanje>

Seznam projektov in javnih naročil:
<https://lj.kgzs.si/aktualni-projekti/prp>

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
MARIBOR

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
Kmetijsko gozdarski zavod Maribor
ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE MARIBOR
Vinarska ulica 14, 2000 Maribor
Tel.: 02/228-49-00, Fax: 02/251-94-82
E-mail: info@kmetijski-zavod.si
Spletna stran: www.kmetijski-zavod.si

Število kmetij: **3.600**
Kmetijska zemljišča v uporabi (ha): **18.991**
Vodja oddelka: **Simona Hauptman**
Terenski kmetijski svetovalci: **6 + 2 pripravnika**
Svetovalci specialisti: **10**
Svetovalci za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti: **2**
Izpostavi: **Maribor, Jakobski dol**

Kontakti svetovalcev:

<https://www.kmetijski-zavod.si/sl-si/o-nas/zaposleni>

Seznam projektov in javnih naročil:

<https://www.kmetijski-zavod.si/sl-si/razpisi-in-projekti/prp>

<https://www.kmetijski-zavod.si/sl-si/razpisi-in-projekti/projekti/zakljuceni-projekti-in-raziskave>

Krožek ekološko kmetijstvo:

Želje ekoloških kmetovalcev po pridelavi alternativnih kultur so nas spodbudile, da smo se bolj poglobili v pridelavo ekološkega maka in soje. Pripravili smo tehnološka navodila in sodelovali pri uvajanju teh kultur na ekološki poljedeljski kmetiji. Zaradi razmer, smo se tudi na tem področju za prenos znanja veliko posluževali izdelave video vsebin.

Prikazi tehnoloških ukrepov v trajnih nasadih:

Svetovalci specialisti izvajajo krožke na območju delovanja Zavoda Maribor, Celje in Ptuj. Izvajajo prikaze rezi, kemičnega, mehanskega in ročnega redčenja, gnojenja in določanja optimalnih rokov obiranja, delavnice zelenih del in priprave na trgatve v vinogradih. Zaradi daljših sušnih obdobij v času vegetacije in zmeraj pogostejših spomladanskih pozeb se s sistemi namakanja in oroševanja prilagajamo klimatskim spremembam in tako ohranjamo pridelek v trajnih nasadih.

KLJUČNE AKTIVNOSTI

Poljedelsko-vodovarstveni krožek:

Pri izvedbi poljedelsko - vodovarstvenega krožka, ki poteka na Dravskem polju, sodelujejo specialistka za poljedelstvo, specialistka za varstvo rastlin, po potrebi še specialistka za ekološko kmetovanje. Krožek se skliče 3-4 krat letno, srečanja so na njivah z namenom konkretnega reševanja problematike in svetovanja na terenu.

Zelenjadarski krožek:

Na območju Zavoda Maribor in Ptuj deluje več zelenjadarskih krožkov, V letu 2020 zaradi znanih razlogov niso delovali tako, kakor običajno. Vseeno smo izpeljali delavnice Prepoznavanje škodljivcev in ponovno ocenjevanje kakovosti paradižnika. Tudi lükarji so uspeli pridelati čebulo z Zaščiteno geografsko označbo Ptujski lük z pomočjo naših specialistov. Najbolj ponosni pa smo, da smo uspeli zelo hitro reagirati vsakokrat, ko so ukrepi prepovedali prodajo pridelka na tržnici in na stojnicah.

DOGODKI KGZ MARIBOR

Ogledi dobrih sadjarskih praks v tujini – okolica Bodenskega jezera. Pridobivanje novih znanj in spoznavanje različnih tehnologij doma in v tujini je ključnega pomena za razvoj panoge. Ogledali smo si nasade različnih sadnih vrst in vzgojnih oblik, zaščitenih s protitočnimi mrežami in folijami proti pokanju ter pridelavo jagodičastega sadja v rastlinjaku.

Integrirano varstvo rastlin – sodelovanje s službo zdravstvenega varstva rastlin

V času vegetacije svetovalci aktivno sodelujemo z oddelkom za varstvo rastlin. Spremljamo fenofaze žit, poljščin, vinske trte, jablan ter pojav škodljivcev in bolezni v poljedelstvu, zelenjadarstvu, sadjarstvu in vinogradništvu. Le to izvajamo s pomočjo feromonskih vab in drugih metod. Podatki služijo za pravočasno napoved zatiranja bolezni, škodljivcev in plevelov ter izdaje strokovnih obvestil.

Dan vinogradnikov v STS Ivanjkovci

10. junija je potekal v trsničarskem središču v Litmerku tradicionalni dan vinogradnikov. Predstavljeno je bilo delo na področju selekcije vinske trte, različni postopki dendrokirurgije trte, ki so okužene z ESCO, sodobni pristopi zaščite vinske trte. Izvedena je bila demonstracija strojev, ki omogočajo nekemično zatiranje plevelov v medvrstnem prostoru. Izvedel se je tudi ogled mladega nasada tolerantnih sort vinske trte.

LOMBERGARJEVI DNEVI, vsakoletni dogodek

Lombergarjevi dnevi so eden izmed osrednjih dogodkov KGZS-Kmetijsko gozdarskega zavoda Maribor, ki v treh dneh združuje znanstvenike, strokovne delavce in kmetovalce iz vinogradniške, zelenjadarske in sadjarske pridelave. Kmetijsko gozdarski zavod Maribor poskuša vsako leto, v okviru Lombergarjevih dni, pridelovalcem prenesti čim več znanja in izkušenj dobrih praks iz Slovenije kot tudi iz tujine ter jih seznanjati z novostmi na posameznem področju.

DAN ŽIT, KORUZE

V lanskem letu smo izvedli Dan žit na sortnem poskusu pšenice na Ptuj, kamor smo povabili pridelovalce, svetovalce, dijake na ogled različnih sort. V jesenskem času pa izvajamo dneve koruze, kjer prikažemo različne hibride koruze.

DELAVNICE, PREDAVANJA O BIODIVERZITETI

Izvedli smo predavanje in delavnico o divjih oprasovalcih in koristnih žuželkah po nalogi ohranjanja biodiverzitete na kmetijskih površinah, postavili smo hotel za žuželke. Pripravili smo tudi poskus z različnimi strniščnimi dosevkami, ki smo jih tudi ovrednotili. Prikaz smo v okviru zimskih predavanj tudi predstavljali kmetovalcem.

Ocenjevanje – »Vinski letnik Vinorodne dežele Podravje«

Vinski letnik je tradicionalno ocenjevanje vin, kjer vina ocenjuje "vseslovenska", 20-30 članska strokovna ocenjevalna komisija, ki izreče strokovno oceno letnika, njegove značilnosti in posebnosti. Tako je v 55. letih to ocenjevanje pripomoglo k občutnemu dvigu kakovosti in prepoznavnosti vin ter seveda k promociji vinske destinacije vinorodne dežele Podravje.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
MURSKA SOBOTA

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota
ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE MURSKA SOBOTA
Ulica Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota
Tel: 00386 (0)2 539 14 10, GSM: 031 703 600 Fax: 00386 (0)2 521 14 91
E-mail: tajnistvo@kgzs-ms.si
Spletna stran: www.kgzs-ms.si

Število kmetij: **10.100**
Kmetijska zemljišča v uporabi (ha): **65.000**
Vodja oddelka: **Metka Barbarič**
Terenski kmetijski svetovalci: **22**
Svetovalci specialisti: **10**
Svetovalci za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti: **4**
Skupna specialistka za pridelovanje zelišč: **1**
Izpostave: **Murska Sobota, Ljutomer, Gornja Radgona, Lendava**

Leto 2020 je bilo zaznamovano z epidemijo covid-19 in protikoronskimi ukrepi. Veliko časa in truda smo vložili v digitalno opismenjevanje kmetovalcev, kjer smo jim pomagali pri nalaganju programske opreme, jih učili uporabljati programsko opremo, da so se lahko udeleževali različnih video usposabljanj na daljavo (KOPOP usposabljanja, EK usposabljanja, tečaji za izvajalce varstva rastlin, razne delavnice, povezane s pridelovanjem na kmetijah, ...).

In kmetije smo seznanjali o možnostih in omejitvah pri prodaji kmetijskih pridelkov in izdelkov v času epidemije, saj se je tekom epidemije stalno nekaj spreminjalo. Pomagali smo tudi s seznanjanjem širšega kroga ljudi o možnostih nabave pridelkov direktno na kmetijah, saj se je v tem času ustavila prodaja na tržnicah, zato smo naše dejavnosti usmerili v svetovanje zagotavljanja varne hrane, predelave in prodaje živil.

Aktivno smo svetovali glede kmetovanja na vodovarstvenih območjih in VOD-ih in izvajanje demonstracijskih ogledov na področju rastlinske pridelave ter živinorejske prireje. Prioritetne vsebine za svetovanje ustreznih tehnologij pridelave ob vodotokih in na vodovarstvenih območjih ter na vseh ostalih vplivnih območjih so bile varna raba FFS in uravnoteženo gnojenje. V sodelovanju s KIS-om smo ustanovili Vrtnarsko postajo na prostem, kjer smo preizkušali različne vrtnine, v letu 2020 pa smo postajo nadgradili, saj smo postavili rastlinjak, v katerem bomo torej tudi v zaprtem prostoru preizkušali pridelovati različne zelenjadic. V ta namen smo organizirali na regionalni ravni demonstracijski ogled pridelave vrtnin ter ogled različnih sortimentov strnih žit, stročnic ter v jeseni ogled hibridov koruze. Velik poudarek smo namenili setvi različnih strniščnih dosevkov, ki zapustijo na tleh obilo organske snovi, poudarek pa je bil tudi na setvi medovitih rastlin, saj se zavedamo pomena paše za opraševalce v pozno poletnem obdobju. Na področju vinogradištva in sadjarstva smo vse aktivnosti peljali v smeri izboljšanja kakovosti vin in sadja.

KLJUČNE AKTIVNOSTI

Kot pomemben člen borbe proti podnebnim spremembam, smo v letu 2020 namenili veliko pozornosti namakanju, svetovali v skladu s smernicami dobre kmetijske prakse. Kmetijam smo nudili pomoč pri pridobivanju dokumentacije za postavitve namakalnih sistemov in pridobivanju soglasij za rabo vode ter v zvezi s pripravo dokumentacije za posodobitve namakalnih sistemov, s katerimi bodo kandidirali na razpisih v letu 2021.

Poudarek smo dali ekološkemu kmetovanju, pridelovanju zelenjadnic, optimiziranju prehrane živali, dopolnilnih dejavnosti in mladim kmetom (36 novo prevzetih kmetij). Dosegli smo 2.400 ha kmetijskih površin v ekološki in biodinamični pridelavi, 20 kmetijam pa smo nudili pomoč pri preusmeritvi v biodinamično kmetijstvo. Za potrebe govedoreje smo izračunali 194 krmnih obrokov, za prašiče 70 ter za drobnico 23. in velik poudarek smo dali vodenju evidenc, svetovanju ekonomskih vsebin ter vodenju FADN na kmetijah, še posebej mladim prevzemnikom kmetij.

DOGODKI KGZ MURSKA SOBOTA

Dan pšenice Rakičan, kjer vsako leto prikazujemo različne sorte ozimnih žit in primerjamo rezultate tako na pridelek, kot na vse zahtevane parametre, da se kmetovalci lažje odločajo, katero sorto določenega ozimnega žita posejati.

Dan koruze Rakičan, kjer imamo na polju posejane različne hibride koruze, kjer se različne semenarske hiše predstavijo in kmetovalci dobijo zelene in kvalitetne informacije.

Prikaz ekološkega kmetovanja na kmetiji Alojz Topolovec, Veržej in prikazi različnih tehnologij pridelave na različnih posevki, brez uporabe fitofarmaceutskih sredstev.

Tudi JSKS se udeležuje prikazov ekološkega kmetovanja, kjer dobimo informacije iz prve roke in na njivah našega kolega Alojza Topolovca, ekološkega pridelovalca poljščin.

Na vrtnarski postaji v Ivanjcih vsako leto, v sodelovanju s KIS, posadimo različne vrste zelenjadnic, kjer na mikroparcelah spremljamo rast zelenjadnic, količino pridelanega in odpornost na različne vremenske razmere – introdukcija – posebno preskušanje sort za opisno sortno listo pri vrtnarski postaji Murska Sobota.

V novo postavljenem rastlinjaku je najprej potrebno pripraviti tla, da bomo lahko posadili zelenjadnice, spremljali njihovo rast, odpornost, količino pridelka.

Kontakti svetovalcev: <http://www.kgzs-ms.si/zaposleni-na-sedezu-zavoda-po-enotah/>

Seznam projektov: <http://www.kgzs-ms.si/dogodki-in-projekti-2/ostali-projekti/>

Vključenost v ukrepe Programa razvoja podeželja: <http://www.kgzs-ms.si/program-razvoja-podezelja/>

KOPOP: <http://www.kgzs-ms.si/kopop/>

Dobrobit živali: <http://www.kgzs-ms.si/dogodki-in-projekti/dobrobit-zivali/>

Ekološko kmetovanje: <http://www.kgzs-ms.si/dogodki-in-projekti/ekolosko-kmetijstvo/>

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

**KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
NOVA GORICA**

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica
ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE NOVA GORICA
Pri hrastu 18, 5000 Nova Gorica
Tel.: 05/335-12-00, Fax: 05/335-12-60
E-mail: joze.voncina@go.kgzs.si
Spletna stran: www.kmetijskizavod-ng.si

Število kmetij: **15.948**

Kmetijska zemljišča v uporabi (ha): **62.882**

Vodja oddelka: **Jože Vončina**

Terenski kmetijski svetovalci: **23 + 1 pripravnik**

Svetovalci specialisti: **13**

Svetovalci za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti: **4**

Izpostave: **Ajdovščina, Dobrovo, Idrija, Ilirska Bistrica, Koper, Bilje /Nova Gorica, Postojna, Sežana, Tolmin**

**Usposabljanja v e-obliki
preko svetovnega spleta**

**Tehnološko svetovanje v
vinogradništvu, vinarstvu,
poljedelstvu, živinoreji,
oljkarstvu, sadjarstvu,
zelenjadarstvu**

**Spremljanje dozorevanja
sadja in grozdja za
določanje optimalnega časa
obiranja**

KLJUČNE AKTIVNOSTI

**Spremljanje fenofaz in
zdravstvenega stanja
rastlin ter svetovanje o
varstvu rastlin in ravnanju
s FFS**

**Svetovanje na področju
dopolnilnih dejavnosti**

**Svetovanje in pomoč pri
izvajanju SKP**

DOGODKI KGZ NOVA GORICA

Prikazi v trajnih nasadih

Specialisti za oljkarstvo, sadjarstvo in vinogradništvo izvajajo prikaze rezi v trajnih nasadih. Prikazi rezi so bili v vinogradih, nasadih oljk, kakija, jablan, travniških sadovnjakih. Udeležilo se jih je preko 100 kmetovalcev.

Ogledi dobrih praks

"V spomladanskem času je specialistka za poljedelstvo je Anka Poženeš organizirala ogled dobre prakse pridelovanja krme na travinju in njivah na ekološki kmetiji. Na ogledu dobre prakse, ki je bil namenjen strokovnjakom in kmetom, smo si ogledali travnike in njive posejane s DTM z lucerno in sušenje sena lucerne v balah. S kvalitetno osnovno krmo na kmetiji dosegajo nadpovprečno mlečnost.

Spremljanje pojava škodljivcev in bolezni

V sodelovanju z oddelkom za varstvo rastlin od marca do novembra smo izvajali vizualne preglede fenofaz rasti kmetijskih rastlin. S pomočjo različnih feromonskih vab, rumenih lepljivih plošč, prehranskih vab spremljamo razvojne faze in različne škodljive organizme. Spremljali smo pojav oljčne muhe, ameriškega škrzatka, grozdnega sukača, breskovega zavijača in molja, jabolčnega in češpljevega zavijača, škodljivcev v koruzi, žitih in krompirju. Na podlagi spremljanja so bila pripravljena obvestila za varstvo rastlin ob najprimernejšem času, načinu in fitofarmaceutskem sredstvu za zatiranje bolezni in škodljivcev.

Izobraževanja kmetovalcev

Zelo pomembna aktivnost, ki jo izvajamo so izobraževanja kmetovalcev. Izvedenih je bilo preko 50 predavanj, delavnic in tečajev, precejšnji del tudi preko spleta, katerih se je udeležilo več kot 1.500 slušateljev.

Kontakt svetovalcev:

<https://www.kmetijskizavod-ng.si/kontakti/oddelek-za-kmetijsko-svetovanje/>

Seznam projektov in javnih naročil:

<https://www.kmetijskizavod-ng.si/projekti/>

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
NOVO MESTO

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto
ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE
Šmihelska cesta 14, 8000 Novo mesto
Tel.: 07/373-05-70, Fax: 07/373-05-90
E-mail: tajnistvo@kgzs-zavodnm.si
Spletna stran: www.kmetijskizavod-nm.si

Število kmetij: **13.306**

Kmetijska zemljišča v uporabi (ha): 80.406

Vodja oddelka: **mag. Zdenka Kramar**

Terenski kmetijski svetovalci: **26**

Svetovalci specialisti: **10**

Svetovalci za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti: **4**

Izpostave: **Brežice, Črnomelj- Metlika, Krško, Novo mesto, Sevnica, Trebnje**

Tehnološko svetovanje in spodbujanje kmetij za dvig kakovosti ter količin lokalno pridelane hrane, ob hkratnem prilagajanju na klimatske spremembe, varovanje kakovosti tal, vode in zraka s ciljem izboljšanja dohodka na kmetijskih gospodarstvih

Svetovanje s področja registracije in pogojev za opravljanje dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, predelave kmetijskih pridelkov, trženja in izvajanju marketinga pri prodaji, organizacija ter ocenjevanje kakovosti pridelkov/izdelkov s kmetij

Svetovanje glede krmnih obrokov in učinkovitejše reje domačih živali, katera močno vpliva na zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in boljšo gospodarnost prireje

KLJUČNE AKTIVNOSTI

Svetovanje s področja tehnologij gnojenja, implementacije namakalnih sistemov v kmetijsko pridelavo in strokovne uporabe fitofarmaceutskih sredstev

Svetovanje glede postavitve sodobno in tehnološko opremljenih trajnih nasadov, gospodarskih objektov na kmetijskih gospodarstvih ter nabave posamezni kmetiji primerne in varne kmetijske tehnike

Svetovanje in informiranje glede javnih razpisov za področje kmetijstva in gozdarstva, izvajanja aktivnosti in izpolnjevanje obveznosti, smotrnosti izvedbe investicij, davčno svetovanje s poudarkom na svetovanju mladim prevzemnikom ter spodbujanje kmetij k uporabi rezultatov FADN knjigovodstva za boljše načrtovanje in poslovanje kmetij

DOGODKI KGZ NOVO MESTO

Odvzem vzorca paradižnika za določitev povzročitelja poškodbe. Za kvalitetno svetovanje glede varstva rastlin je poleg redne prisotnosti na terenu oz. kmetijah, pomembno sodelovanje z službo za varstvo rastlin. Pri posebnem pregledu je bil ugotovljen sum na okužbo z virusi. Vzorce dveh rastlin smo poslali na analizo na NIB. Na fotografiji g. Natalija Pelko, specialistka za zelenjadarstvo in Andreja Peterlin svetovalka za varstvo rastlin, Služba za varstvo rastlin.

Na fotografiji je prikazano srečanje vinogradnikov DV Šentjernej pri delavnici o ukrepih v vinogradih do cvetenja. Predstavili smo zelena opravila od mandanja mladik na deblu, glavi trsa do redčenja odvečnih poganjkov na rodnem lesu. Predstavljeni so bili tudi alternativni modeli in pristopi pri zatiranju glavnih povzročiteljic glivičnih boleznih vinske trte to je peronospora oidija, črne pegavosti in botritisa. Na fotografiji se nahajamo v poskusnem vinogradu, kjer so zasajene tolerantne sorte vinske trte, ki so bile vpisane v sortno listo. Letošnje leto se poglobljeno ukvarjamo tudi z razširjanjem vedenja in izkušenj z omenjenimi sortami, kot s prioritarno nalogo. Na fotografiji g. Jernej Martinčič, specialist za vinogradništvo in udeleženci prikaza.

V okviru izobraževanja rejcev organiziramo tudi delavnice na terenu. Slika prikazuje vzorčenje krme iz koritastih silosov za namen analize krme. Kvalitetna doma pridelana voluminozna krma predstavlja osnovo za dobre rejske rezultate, optimizacijo stroškov

priraje in zdravje živali. Na fotografiji g. Stanislav Bevc (upokojen v letu 2020), specialist za živinorejo in udeleženci predavanja oz. delavnice.

Individualno svetovanje kmetom, predvsem mladim prevzemnikom kmetij, za zapisovanje stroškov in prihodkov ter vodenje potrebne dokumentacije na ekonomskem področju kmetije. Na osnovi zbranih podatkov kmetije izračunavanje smiselnosti vstopa v sistem DDV, ugotavljanje najustrežnejšega načina obdavčitve za kmetijo, svetovanje pri izvedbi investicij in pridobivanju finančnih sredstev za njihovo izvedbo. Na fotografiji g. Helena Gramc, specialistka za agrarno ekonomiko in mladi prevzemnik Matej Škof.

Svetovanje skupini ekoloških sadjarjev, ki so povezani v društvo Eko Topaz in deluje na območju celotne Slovenije. Slika je nastala v času obiranja jabolk, ko smo predstavljali rezultate analiznih izvidov zrelostnih parametrov jabolk in podajali obiralne roke za posamezne sorte iz različnih okolij.

V sodelovanju s KGZS – Zavodom Ljubljana, s Fakulteto za kmetijstvo in biosistemske vede, Kmetijskim inštitutom Slovenije in Skupino Eko topaz pripravljamo strokovna srečanja na terenu s aktualnimi temami, pripravljamo strokovne prispevke, ki so objavljeni na spletni strani in poslani po elektronski pošti pridelovalcem ekoloških jabolk. Na fotografiji g. Andreja Brence, specialistka za sadjarstvo in udeleženci strokovnega srečanja.

Kontakt svetovalcev:

<https://www.kmetijskizavod-nm.si/page/oddelek-za-kmetijsko-svetovanje>

Seznam projektov in javnih naročil:

<https://www.kmetijskizavod-nm.si/sofinanciranje-aktivnosti-iz-eksrp>

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
PTUJ

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj
ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE PTUJ
Ormoška 28, 2250 Ptuj
Tel.: 02/749-36-10, Fax: 02/749-36-20
E- mail: tajnistvo@kgz-ptuj.si
Spletna stran: www.kgz-ptuj.si

Število kmetij: **9.911**

Kmetijska zemljišča v uporabi (ha): **65.833**

Vodja oddelka: **Peter Pribožič**

Terenski kmetijski svetovalci: **26**

Svetovalci specialisti: **9**

Svetovalci za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti: **5**

Izpostave: **Lenart, Ormož, Ptuj, Radlje ob Dravi, Slovenska Bistrica**

Načrtno strokovno delo na področju živinoreje

Poudarki strokovnega dela na področju živinoreje: izboljšanje namestitve, oskrbe in prehrane živali. Vzpostavili smo načrtno delo na analizi krme, interpretaciji rezultatov analiz, optimizaciji krmnih obrokov, spremljanju rezultatov mlečnih kontrol, preprečevanju in sanaciji mastitisa, boleznih parkljev in tehnopatij živali.

Strokovno delo s proizvodnimi krožki v poljedelski pridelavi

Načrtno delo s krožki na področju pridelave žit, oljne ogrščice in kmetovanja na vodovarstvenih območjih za sprotno informiranje o strokovnih temah, problemih in rešitvah z izmenjavo izkušenj med kmetijami. Koristili smo digitalno komunikacijo preko ZOOM-a in posnetih nasvetov v obliki Farminarjev.

Izvajanje agrarnih operacij s poudarkom na razvoju namakanja v kmetijstvu

Strokovno delo pri načrtovanju agrarnih operacij na nivoju lokalnih skupnosti. Svetovanje pri uvedbi javnih in zasebnih namakalnih sistemov ter tehnoloških posodobitvah obstoječih namakalnih sistemov. Animacija lastnikov zemljišč za pristop k namakanju. Spremljanje podnebnih in vremenskih parametrov za svetovanje o tehnologijah in sistemih namakanja kmetijskih kultur. Osebno svetovanje, objavlja člankov in izvajanje izobraževanj.

KLJUČNE AKTIVNOSTI

Organizacija senzoričnih ocenjevanj in razvoj Dobrot slovenskih kmetij

V letu 2020 smo že 31. organizirali ocenjevanja Dobrot slovenskih kmetij. V ocenjevanje je bilo 964 izdelkov, podeljenih 835 priznanj, od tega 520 zlatih, 208 srebrnih in 107 bronastih. Zaradi epidemije je bila zaključna enodnevna prireditev v septembru s podelitvijo priznanj in pestro ponudbo dobrot. Rezultate ocenjevanja smo objavili v elektronskem katalogu. Razvili smo novo celostno podobo Dobrot, nove znake za označevanje izdelkov ter sprejeli novo strategijo promocije dobrot.

Izvajanje izobraževanj na področju predelave mleka, vrtin in poljščin

Vzpostavljeno delo specialističnega svetovanja na območju celotne Slovenije. Izvedba praktičnih izobraževanj predelave mleka in predelave zelenjave ter poljščin. Svetovanje s pripravo tehnoloških skic za ureditev prostorov za predelavo. Strokovno delo z Združenjem kmečkih sirarjev Slovenije. S kmetijami v Podravju smo vzpostavili delovanje strokovnih krožkov za predelavo vrtin in poljščin. Koriščenje digitalnih možnosti za prenos znanja do kmetij.

Varstvo narave in izvajanje projektov LIFE na območjih NATURA 2000

V letu 2020 uspešno zaključen projekt Life to Grasslands in začetek izvajanja projekta LIFE-IP NATURA.SI, sta primer dobrega sodelovanja med naravovarstveniki in kmetijsko svetovalno službo s ciljem omogočiti kmetijam, da se bodo travniške površine ohranjale in vzdrževale na prioritetenih območjih za ohranjanje biodiverzitete. Travišča so prioriteta strokovnega dela zaradi ogroženih habitatov, upadanjem biotske raznovrstnosti in opuščanja rabe.

DOGODKI KGZ PTUJ

Sodelavci na projektu LIFE to Grasslands - ohranjanje suhih travšč na NATURA območju Haloz.

Primer dobre prakse namakanja kmetijskih površin v občini Gorišnica

Primer dobre prakse vhlavitve presušenih krav na kmetiji

Ekima pri senzoričnem ocenjevanju mesnih izdelkov v okviru 31. dobrot slovenskih kmetij

Novе tehnologije v poljedelstvu odvzem vzorcev tal za analizo vsebnosti humusa.

Pestra izbira in izdelava mlečnih izdelkov na slovenskih kmetijah

Kontakt svetovalcev:
<https://www.kgz-ptuj.si>

Seznam projektov in javnih naročil:
<https://www.kgz-ptuj.si>

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana
tel.: 01/51 36 600
kgzs@kgzs.si
www.kgzs.si

